OD. No. 1679

PA

Naam AMERIKAANSE WAPENLEVERANTIES (17 D.A.P.)

Zie ook:

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
N	1/9	50 4/8									
17-7-54	DWH	21-7-54									

Mfd. Hofacker. KA

DOSSIERNo.: OD. 1679 **NAAM:** AMERIKAANSE WAPENLEVERANTIES (MDAP)

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
19 54 N.		49									
12-7-54	DWL	21-7-54									
1 JUL 1969	HD	4-7-69									
4.7.69	HB	29-7-69									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD. 1679 NAAM: AMERIKAANSE WAPENLEVERANTIES (MDAP)

1. Aangelegd in opdracht van H/ACD
ACD/PA, 19 Juni '50

2. HD en HB,
1) Kunnen de Zeer Geheime stukken gederubriceerd worden?
2) Moet dit OD nog PA blijven? ACD/PA 1.7.69

3. ACD Naar mijn mening kan de gehele zaak, als een reeds lang beëindigde operatie, gederubriceerd worden tot Dienstgeheim. Als de 1e brief (No 78 bijg) eruit wordt gelicht schept het eventueel PA te blijven. Als die brief eruit blijft het niet PA erebrief haten door Dienstleiding te bepalen.
HD 3/7/69

4. ACD gehel accord met visie HD
HB 28/7-69

ZOE KWALITEIT

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN 1679 ?

CO 10/7/34 1679

PA

Afd./Sect.: B Dat.: 26/4/51 Par.: B III g

Interne aanwijzingen **A C D.**

A C D. Dat.: Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.!):

1 B II. 24-4-51 Over het al of niet met mij „Tam-Tam" uitvoeren van het Amerik. en Canadese ontbijtmateriel is vrijdag nog al wat te doen geweest. Anderzijds (192°) werd de voorkeur gegeven aan de stille Trom.

B III.

B V. — B/5 24.4.51

B III 26.4.51

33630 - '50

VD 1679.

No: 229.- DIENSTGEHEIM.- 18 April 1951.-

Onderwerp: "Canadese Wapens voor
België".-

Bijlagen : één.-

A A N : B.~~II~~.-
V A N : W.-

Aflinda
No. 349
29.61 - 29.293
20 APR. 1951
ACD 60/794

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een opgeplakt bericht uit de "Gazet van Antwerpen" van heden-18 dezer, betreffende bovenvermeld onderwerp, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De te verwachten reactie hierop van de zijde der C.P.B., waarvan - naar ik vermoed - "De Rode Vaan" van heden wel gewag zal maken, hoop ik U nader te berichten.

Canada schonk legermaterieel aan België

Plechtige overhandiging in de haven van Antwerpen

Zoals reeds vroeger aangekondigd werd heeft Canada ons land een gift gedaan van oorlogsmateriaal. Tijdens een plechtigheid die Dinsdagvoormiddag in de haven van Antwerpen doorging werd dit materiaal, dat bestemd is voor de uitrusting van een Belgische divisie, aan de Belgische legeroverheid overgemaakt.

Te 10.30 uur kwam Kolonel De Greef, de minister van Landsverdediging in de haven toe waar op nummer 170 der afdaken het Canadese schip «Beaverbrae» gemeerd lag. Langsheen de kade stonden twee eredetachementen met vaandel van het 6de luchtbataljon opgesteld onder bevel van Majoor Bastin, terwijl de muziekkapel van de Gidsen onder bevel van kapitein Poulain het geheel luister bijzette.

Nadat de minister de troepen geschouwd had, begeleid van generaal-majoor Callens, bevelhebber van de tweede legeromschrijving en van generaal-majoor Marchau ging hij plaats nemen op de eretribune waar we o.m. de aanwezigheid noteerden van Lt.-generaal Pope, gevolmachtigd gezant van Canada, dhr Struye, voorzitter van de Senaat, dhr R. Als, gevolmachtigd minister van het Groot-Hertogdom Luxemburg, Lt.-generaal Baels, voorzitter van het comité der stafhoofden, Lt.-generaal Piron, stafchef van het landleger, de gouverneur der Provincie, de Procureur des Konings en namens het stadsbestuur sshepenen Van Put en Lebon.

Nadat de minister van Landsverdediging zich aan verschillende personaliteiten had laten voorstellen nam de gezant van Canada het woord om te wijzen op de betekenis van deze overhandiging die het bewijs wil zijn van de goede betrekkingen tussen België en Canada.

Terwijl het «God save the King» weerklonk werd dan op symbolische wijze een vrachtwagen van de zending uit het schip op de kade geplaatst.

Hierna was het de beurt aan Kolonel De Greef om zijn dankwoord tot de Canadese personaliteiten te richten.

(zie vervolg blz. 5)

Hij sloot met volgende woorden: «Ik heb er aan gehouden persoonlijk aanwezig te zijn op deze plechtigheid om U te bedanken en om U te verzoeken onze erkentelijkheid aan uw regering uit te drukken en om in naam van gans België, plechtig eer te bewijzen aan de Canadese helden die voor onze vrijheid sneuvelden».

Hierop overhandigde de minister aan de Canadese gezant een gedenkplaat met volgende tekst : «Dit schip bracht naar België militaire Canadese uitrusting, bereidwillig door Canada aangeboden in het kader van het wederzijds hulpbetoon.»

Deze plaat werd door de gezant dan overhandigd aan de bevelvoerder over het schip die de plaat op de boot zal laten aanbrengen.

Met het vaderlands lied werd de plechtigheid besloten.

Op het stadhuis te Antwerpen had dan een ontvangst plaats van de aanwezige personaliteiten. Hier voegden zich ook bij deze groep de burgemeester, de heer K. C. Peeters, stadssecretaris en de schepenen Vrints en Somers.

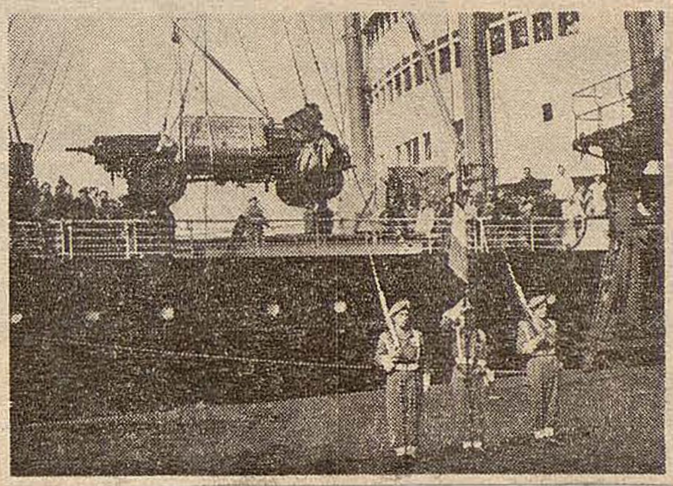

De "GAZET VAN ANTWERPEN"
van Woensdag, 18 April 1951.-

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~ 1679

PA

Afd./Sect.: 8 Dat.: 12/2/51 Par.: B III

Interne aanwijzingen ACD. 20/2/51

ACD 4. Dat.: Par.:

CO 102649

102649

Aantekeningen:

B III 8-2-51

B III 12.2 10.2.51

7120 - '49

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 6 Februari 1951.
Plein 1813, No. 4

7-2-51
102649
06. Sub
09.53 - 09.1

FA.2529/69 GEHEIM.

Volgens van de D.V. ontvangen gegevens wordt op 7 Februari 1951 te Rotterdam, in de Merwedehaven bij Müller en Co. verwacht:

de American Lawyer.

Dit schip zal aanvoeren:

2886 colli
3 tractoren
2 Road-graders
3 trucks
2 crane-shovel.

DE SECRETARIS-GENERAAL
van het Ministerie van Algemene Zaken,

Aan de Heren:
Mr. L.Einthoven
Mr. F.R.Mijnlieff
W.R.v.d.Ben
Mr.J.C.v.d.Minne

F/8

5017 - 47

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

1674

PA

Afd./Sect.: Dat.: 23/1/51 Par.: B III g

Interne aanwijzingen A C D.

ACD 4. Dat.: Par.:

CO 101056

101056

Aantekeningen:

B III

B II 25/1

20-1-'51

KB

22-1 22-1-51

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

06.346
09.03-09.1

's-Gravenhage, 18 Januari 1951.
Plein 1813, No. 4

19-1-51.

AGB/101056

FA 2053/69

H/B.

P. 1679

GEHEIM

Hierbij doe ik U toekomen afschrift van het schrijven van het Hoofd van de Sectie G 2 B, waarin mededeling wordt gedaan van de aankomst van oorlogsmaterieel te Rotterdam en Amsterdam.

De SECRETARIS-GENERAAL
v/h MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN,
Voor deze,

(Mr.O.W.S.Josephus Jitta)

Aan:
Mr.J.C.van der Minne,
Mr.L.Einthoven,
Mr.F.R.Mijnlieff,
De Heer W.R.van der Ben.

JJ/4

A F S C H R I F T

MINISTERIE VAN OORLOG
HOOFDKWARTIER VAN DE
CHEF VAN DE GENERALE
STAF - SECTIE G 2 B

's-Gravenhage, 17 Januari 1951.

Exemplaar No.1

No.: 200-1/260-1/50 GEHEIM
Bijlagen: ---
Onderwerp: Aankomst oorlogsmaterieel

GEHEIM

Dit stuk mag niet worden vermenigvuldigd dan met toestemming van: Hoofd Sectie G 2 B.

Volgens van de D.V. ontvangen gegevens wordt op 24 Januari a.s. te Rotterdam, in de Merwedehaven, bij Quick Despatch verwacht:

de Southport.

Dit schip zal aanvoeren ± 54 ton aan houwitsers en toebehoren.

Politie Rotterdam wordt dezerzijds ingelicht.

Te Amsterdam (Coenhaven) zal op vermoedelijk 21 Januari aankomen:

de MontGaspe.

Dit schip zal aanvoeren 26 selfpropelled guns en 12 middelzware tanks, benevens 72 kleine trailers. Voor het overige spareparts en toebehoren. Totaal 720 ton.

Politie Amsterdam wordt dezerzijds ingelicht.

Het Hoofd Sectie G 2 B,
De Luitenant-Kolonel.

w.g. M.P.Kokje.

Typ:ED

AAN:
Kabinet Minister-President
t.a.v. de Heer Mr.C.L.W.Fock.

Cdt.Koninklijke Marechaussee
t.a.v. Luitenant-Kolonel Kaub.

JJ/4

B528 7/5m

PD 1679

No: 27.- DIENSTGEHEIM.- 13 Januari 1951.-

6.32 / 09.53 - 6.159

6.159 / 09.53 - 05.26

16 JAN. 1951

ACD 100988

Onderwerp:"Anti-communistische Strooibiljetten in schepen".-

06.046 / 09.53 - 09.24

Bijlagen : één.

A A N : B.II.-
V A N : W.-

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een opgeplakt bericht uit "Het Laatste Nieuws" te Brussel, van 12 dezer, betreffende bovenvermeld onderwerp, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.-

ANTI-COMMUNISTISCHE STROOIBILJETTEN IN SCHEPEN

Afkomstig van Amerikaanse havenarbeiders

MANEN HUN FRANSE COLLEGA'S AAN WAPENS TE LOSSEN

Parijs, 11 Jan. (A. F. P.) — De E.C.A.-zending in Frankrijk deelt mede dat door dokwerkers te Cherbourg in het ruim van Amerikaanse vrachtboten anti-communistische strooibiljetten ontdekt zijn, uitgaande van Amerikaanse havenarbeiders.

Deze strooibiljetten luiden alldus: Wij hebben in het ruim van uit Frankrijk komende schepen communistische strooibiljetten gevonden, waarbij ons gevraagd wordt geen wapens voor Frankrijk te laden. Geeft gij er u geen rekenschap van, dat deze wapens bestemd zijn voor de beveiliging van de vrede?

Na hun Franse makkers er op gewezen te hebben, dat onder een communistisch bewind van democratische vakbonden geen sprake meer zou zijn, manen de Amerikaanse havenarbeiders hun Franse collega's aan de uit Amerika komende wapens te lossen.

"HET LAATSTE NIEUWS"
te Brussel
avondblad
van Vrijdag, 12 Januari 1951.-

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

06.322
09.53 - 09.1

's-Gravenhage,
Plein 1813, No. 4

19 December 1950.

No.: FA. 2237/69 - GEHEIM

D.1679

20/12 - 50
ACD / 99549

Ik moge U mededelen, dat op 22 December te Rotterdam in de Merwedehaven bij Muller & Co. wordt verwacht het ss. "American Lawyer".

Het schip zal aanvoeren:

10 ton stukgoederen
10 motorvoertuigen
2 lichte tanks.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
voor deze:
de Secretaris-Generaal,

Aan de Heren Mr. F.R. Mijnlieff
Mr. J.C. van der Minne
W.R. van der Ben
Mr. L. Kinthoven.

F/3

AD 1649

8/12-50
ACD 19836

Telefonische mededeling van Kabinet v.d.Min.President (Mej.Van Benthem)
op 7 December 1950 ± 10 uur.

Medegedeeld wordt dat op 11 December a.s. Amerikaanse wapens gelost zullen worden in de Merwedehaven door Müller en Co. welke wapens op die datum aldaar zullen arriveren per "The American Judge"

KA, 7-12-50

UITTREKSEL

Uit : OD 244 A'dam. Naam: CPN-VERGADERINGEN - AMSTERDAM.

Voor : OD 1679 PA Naam: AMERIKAANSE WAPENLEVERANTIES(M.D.A.P.)

Ag. nr: 97304 Afz. : KB. Datum: 17-11-50.

Aard van het stuk: Verslag O.D.conferentie CPN O.D.West, gehouden te Amsterdam op 4 en 5 Nov.'50.

OD 1679

Zie echter de wapentransporten, die aangekondigd waren. De actie hier tegen is toch zeker geslaagd, want veel is er van die transporten niet terechtgekomen, dankzij onze strijd.(E.V.C.)

Uitgetr. door: LJ. Op aanwijzing van: B III g.

Datum: 4-7-51.

10185 - 51 - 116 2

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

KABINET VAN DE
MINISTER-PRESIDENT

'S-GRAVENHAGE
PLEIN 1813 NO. 4

15 November 1950

AD 1679
H/B

17/11-50
AD 1972/20

No.: FA.2094 /69.

GEHEIM

In aansluiting op mijn schrijven No. FA. 2049/69-geheim dd. 9 November jl. deel ik U mede, dat de aankomst van de schepen Prins Frederik Hendrik en Prins Johan Willem Friso te Amsterdam is vertraagd.

Het eerste schip moet niet voor begin December worden verwacht, het tweede schip kan 5 dagen na aankomst van het eerste worden verwacht.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
voor deze:
de Secretaris-Generaal,

An: Mr. F.R. Mijnlieff,
Mr. J.C. van der Minne,
De Heer W.R. van der Ben,
Mr. L. Einthoven,
Luitenant-Kolonel M.P. Kokje.

JJ/3

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

06346
09.33-09.1

's-Gravenhage, 9 November 1950.
Plein 1813, No. 4

FA 2049/69

GEHEIM

AD 1679

10/11-50
ACD 196712

De volgende M.D.A.P.-schepen worden te Rotterdam verwacht:

1. American Judge op Donderdag 9 Nov. te Rotterdam bij Müller en Co. (Merwede-haven).
   Aankomst tussen 8.00 - 13.00.

   Inhoud: 18 medium tanks à 33 ton
   48 colli stukgoederen (3 ton).

2. Beau Regard op Vrijdag 10 Nov. te Rotterdam bij F.Swartouw. (Quick Despatch) Merwedehaven.
   Aankomst nog onbekend.

   Inhoud: 11 medium tanks à 33 ton
   15 colli stukgoederen.

In verband met de late mededeling is de politie in Rotterdam van militaire zijde rechtstreeks ingelicht.

Voorts worden te Amsterdam verwacht; met Canadese wapens:

1. Prins Frederik Hendrik, op ± 20 Nov. in de Coenhaven.

   Inhoud: 804 ton munitie en gedeelte van totaal 14 antitanks à 33 ton en 28 antitanks à 3 ton.
   gedeelte van 536 ton spareparts.

2. Prins Johan Willem Friso, op ± 25 Nov. in de Coenhaven.

   Inhoud: Restanten antitanks en spareparts.

De MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
Voor deze,
de Secretaris-Generaal,

Aan:
Mr.P.R.Mijnlieff,
Mr.J.C. van der Minne,
De Heer W.R.van der Ben,
Mr.L.Einthoven.-

F/4

37270 - '46

06.346
04.53-89.1

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
KABINET VAN DE MINISTER-PRESIDENT

's-Gravenhage, 19 October 1950.

Nr.FA/1942/69
Betr:Aankomst M.D.A.P.zendingen

ZEER GEHEIM

Ter bevestiging van mijn telefonisch bericht van hedenochtend, bericht ik U, dat de aankomst van de volgende schepen gemeld is:

1. MARION LYKES op Vrijdagavond 20 October te Rotterdam bij C.Swarttouw.
(10 kanonnen van m.m.)

2. AMERICAN COUNCILLOR op Zaterdagochtend 21 October te Rotterdam bij Müller & Co.
(7 mediumtanks, 4 kanonnen van 40 m.m. en 7 ton kleine goederen)

3. HARRY T(RUMAN ?)op Dinsdag 24 October te Rotterdam bij C.Swarttouw.
(26 lichte tanks, 1 mediumtank en 11 kleine colli's)

Data en tijdstippen van aankomst zijn voorlopig.

DE MINISTER-PRESIDENT
Minister van Algemene Zaken,
Voor deze:

Aan: de heer Mr.L.Einthoven,
Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-G r a v e n h a g e .

JJ/2

OD. 1679 Tie 95142 9 28 m

06.346
09.53 – 09.1
23-9-25
ACD 93437

Notitie voor H BVD

Betr.: Telefonisch bericht van Mr. Josephus Jitta, dd. 20.9.1950.
± 16 uur.

Mr. Josephus Jitta deelde telefonisch mede, dat op 21 September 1950 te Rotterdam wederom een Amerikaans wapenschip zou arriveren, t.w. de "American Jurist" met aan boord 375 ton, w.o. 10 tanks van 37 ton.

Dit bericht werd onmiddellijk telefonisch aan HB doorgegeven.

KA, 20.9.1950.

gel. 21/9.

Brief aan H BVD 22.9.50

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

06. 3116
04. 53-09.1

ACD/92 B11
ACD/13/9/50

's-Gravenhage, 12 September 1950.
Plein 1813, No. 4

8D. 164

FA. 1773/69 GEHEIM.

Met betrekking tot de aankomst van M.D.A.P.-goederen is het volgende bericht ontvangen:

Volgens gegevens, ontvangen van de M.A.A.G. alhier, wordt omstreeks 17 September a.s. het Victoryschip "Coeur d'Allene", geladen met munitie, te Poortershaven verwacht.

Agenten van dit schip zijn Dammers en van der Heide, Zalmhaven te Rotterdam.

De lading bestaat uit:
212 ton (5002 kisten) munitie, bestemd voor de L.S.K.
286 ton munitie, bestemd voor de K.L.

De K.L. munitie bestaat uit 3 partijen, t.w.:
6000 stuks granaten voor 155 mm. houw.
250 kisten projectielen voor 81 mm. mort.
2000 containers, elk met 2 projectielen, evens voor 81 mm.mort.

Het verdere binnenlandse transport geschiedt zeer waarschijnlijk per lichter.

(Mr. O.W.S.Josephus Jitta)

De Hoogedelgestrenge Heer
Mr. L.Einthoven,
Javastraat 68,
DEN HAAG.

JJ/8

KLERIJ 2DE KWA

ID 1674 06.846 09.53-09.1 Aeo/91588 ACD 25/8-50

MEMORANDUM

No: FA.1709/69 GEHEIM

Van: Mr. C. L. W. FOCK

Aan: Hoofd Mobilisatie voorbereiding Marinestaf;
Hoofd Directorat Verkeerswezen v.h.Hoofdkwartier v.d.Kwartiermeester Generaal;
Hoofd van de Afd.Openbare Orde en Veiligheid Min.Binn.Zaken;
Directeur-Generaal van Politie;
Plv.Secretaris-Generaal van het Ministerie van Sociale Zaken;
Directoraat-Generaal van Scheepvaart (de heer W.R.v.d. Ben);
De Ritmeester W.C.Diment, Gen.Staf;
Hoofd G IIb Gen.Staf Lt.Kol.M.P. Kokje;
Hoofd B.V.D., Mr.L.Einthoven.

In aanvulling op mijn Memorandum van 17 Augustus j.l., No. FA.1693/69 Geheim, bericht ik U, dat, nu de normale verhoudingen zich in de haven van Rotterdam hebben hersteld, de bijzondere voorzieningen met betrekking tot de hier te lande verwachte M.D.A.P. zendingen kunnen komen te vervallen.

Sedert het uitbreken van de staking werden verwacht:

de "Southport" - lading 100 jeeps ;

de "Reuben Tipton" - lading 22½ ton vrachtauto's ;

de "Empire State" - lading 2900 maattonnen vliegtuigonderdelen.

De "Reuben Tipton" werd inmiddels te Bremen gelost en zal ons land niet meer aandoen.

De "Southport" zal volgens de laatste berichten hedenavond de haven van Bremen verlaten en Vrijdagochtend, 25 Augustus, bij Quick Dispatch te Rotterdam met de lossing beginnen.

De "Empire State" werd thans op de 20ste Augustus te Rotterdam verwacht en zal lossen bij Thomsen's Havenbedrijf.

Den Haag, 23 Augustus 1950.

JJ/8

MEMORANDUM

GEHEIM

No: 7A.1693/69.

Van: Mr. C. L. W. FOCK

Aan:

Hoofd Mobilisatievoorbereiding Marinestaf;
Hoofd Directoraat Verkeerswezen v/h Hoofdkwartier v/d Kwartiermeester-Generaal;
Hoofd van de Afd. Openbare Orde en Veiligheid Min. Binn. Zaken;
Plvv. Secretaris-Generaal van het Ministerie van Sociale Zaken;
Directorant-Generaal van Scheepvaart (de Heer W.R. van der Ben);
De Ritmeester W.G. Diemont, Gen.Staf;
Hoofd 6 Ilb Gen.Staf Lt.Kol.W.P.Rokjes;
Hoofd R.V.D., Mr. L. Rintsoven.

Naar aanleiding van de besprekingen op 15 dezer mag ik het volgende ter Uwer kennis brengen.

1. Besloten is het s.s. "Southport" te lossen in Hoek van Holland aan de betonstuiger. Dit schip heeft 100 jeeps aan boord en wordt 23 dezer in Hoek van Holland verwacht. De reders van dit schip hebben ingestemd met het aanlopen in de Hoek van Holland. Indien de situatie in Rotterdam loosing aldaar mogelijk zou maken, zo zal zulks uiteraard geschieden.

2. Marine draagt zorg voor 2 gangen met winchlieden aan boord. In ruim 4 zijn 2 x 46 jeeps en in ruim 5 acht jeeps gestuwd. De lading zit voor de hand. Marine draagt evenzeer zorg voor slings met uithouders, geschikt voor het lossen van deze jeeps.

3. Het Leger draagt zorg voor 2 gangen op de wal, waartij er op gerekend moet worden, dat niet rechtstreeks op spoorwagons zal kunnen worden geloost, zodat voor het laden op de spoorwagons speciale maatregelen nodig zullen zijn.

4. Het Directorant-Generaal van Scheepvaart (de Heer van der Ben) draagt zorg, dat Marine en Leger op de hoogte worden gehouden van de aankomstdatum en uur van het schip.

5. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal in overleg met de Directeur-Generaal van Politie de kwestie van eventuele (extra) bewaking regelen.

6. Ik zou gaarne op de hoogte worden gehouden, speciaal indien zich moeilijkheden in welke vorm dan ook zouden voordoen.

7. Ten aanzien van het s.s. Ruben Tipton, welk schip oorspronkelijk op 24 Augustus werd verwacht, wordt medegedeeld, dat de reders vermoedelijk dit schip niet naar Nederland zullen dirigeren als de staking nog niet is beëindigd, zodat voorlopig nog geen maatregelen voor lossing behoeven en kunnen worden genomen.

8. Er is nog niets verder bekend betreffende het s.s. Empire State, welk schip op 31 Augustus wordt verwacht. In voorlopig zal de ontwikkeling van de toestand in Rotterdam worden afgewacht, teneinde later te beslissen, wat met dit schip zal gebeuren.

's-Gravenhage, 17 Augustus 1950.

F/3

ACD/91246.
18/8-50.

Op 15 Augustus 1950 omstreeks 3 uur n.m. belde de Heer Fock op met de mededeling dat over een kwartier een vergadering zou aanvangen, het lossen van schepen met Amerikaanse wapens betreffende.

Door mij geantwoord, dat H BVD niet bereikbaar was op dat ogenblik.

Mr. Fock antwoordde vervolgens dat de aanwezigheid van H BVD bij deze vergadering niet noodzakelijk was, doch verzocht hem bij terugkomst te willen mededelen, dat om 3.15 uur een vergadering had plaatsgevonden teneinde maatregelen te bespreken welke genomen zouden worden nu besloten was dat militairen de schepen met wapens zouden lossen i.v.m. de staking der havenarbeiders.

KA, 15.8.1950

FA/1629/69

8003

Afschrift.

26 Juli 1950.

CODETELEGRAM

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

GEHEIM

WASHINGTON

Mede van van Hengel voor Oyevaar.

S.s. Frank Lykes vertrok 16 Juli van Houston en verwacht aankomst te Rotterdam op 10 Augustus met 493 longtons compressors en engineering equipment. Vervolgens vertrekt s.s. Ruben Lipton 30 Juli van Houston naar Rotterdam, met 720 longtons army trucks, alwaar aankomst 24 Augustus.

REUCHLIN 119.

Op 7.8.50 te 16.20 uur tel. doorgegeven aan D. Rott. BM/7/8/10

EP.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

KABINET VAN DE
MINISTER-PRESIDENT

'S-GRAVENHAGE
PLEIN 1813 NO. 4

19 Juli 1950.

No. FA.1593/69.

GEHEIM

In aansluiting op mijn brief van 8 Juli No. FA.1561/69 Geheim, bericht ik U, dat de aankomst van de "Joseph Lykes" te Rotterdam op 20 Juli a.s. kan worden verwacht.

DE SECRETARIS-GENERAAL
van het Ministerie van Algemene Zaken,

voor deze:

De Hoogedelgestrenge Heer Mr.L.Einthoven,
Javastraat 68
te
's-GRAVENHAGE

JJ/3

41313 - '47

Speciale instructies aan A C D. (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

CO 89315

89315	OD 1679

0/1679 ~~[illegible]~~

Aes/5. Kr de [illegible]
Wie K kegiste aangeven?

Afd./Sect.: 8J Dat.: 25/2/54 Par.:

Interne aanwijzingen A C D.

ACD 4. Dat.: 26-2-54 Par.:

Aantekeningen:

Hr. v. Haren

4/ De [illegible] van Bri. Lu. aan Bri. Lu. is [illegible] [illegible] opgemaakt.

b/ De [illegible] [illegible] [illegible]

DHD

bitte die Ko machen aus
wann Sie es lesen kann

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 18 Juli 1950
Javastraat 68.

No.: A 89315

Betr.: Beveiliging tenuitvoerlegging
militair hulpprogramma.

UITGEBOEKT

ZEER GEHEIM.

Naar aanleiding van Uw zeer geheim schrijven van 11 Juli jl.Nr.60, Afd.Kabinet, heb ik de eer Uwe Excellentie mede te delen, dat zoals in het slot van de brief van Uw Ambtgenoot van Buitenlandse Zaken dd. 19 Juni jl. is opgemerkt ook de militaire veiligheidsdiensten hun medewerking zullen moeten verlenen aan de onderwerpelijke beveiligingstaak.

Ik stel mij voor zo spoedig mogelijk met de militaire autoriteiten in overleg te treden omtrent een afsplitsing van een specifiek militaire beveiligingstaak, waarna de omvang van de ter zake voor de B.V.D. weggelegde taak nader zal kunnen worden bepaald.

Zodra een taakverdeling met de militaire instanties is geformuleerd zal aan het in Uw aangehaald schrijven vervat verzoek worden voldaan.

In aansluiting aan de inhoud van de laatste alinea van Uw brief moge worden opgemerkt, dat ook indien de medewerking van de militaire veiligheidsdiensten is verkregen de B.V.D. met een nieuwe taak zal worden belast hetgeen de laatste tijd een bijna dagelijks voorkomend verschijnsel is.

Het Hoofd van de Dienst,
bij afwezigheid :

Mr.A.van Maanen

AAN :

Zijne Excellentie
de Heer Minister van Binnenlandse Zaken,

te

's-G R A V E N H A G E.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN NR. 60 AFD. Kabinet S.G.

BETREFFENDE 's Gravenhage, 11 Juli 1950

beveiliging tenuitvoerlegging militair hulpprogramma.

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING EN HET NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN

zeer geheim

ACD / 89 315

1 bijl.

Hierbij doe ik U toekomen een brief van mijn ambtgenoot van Buitenlandse Zaken betreffende nevenvermeld onderwerp, dd. 19 Juni 1950.

In verband met het gestelde in de laatste alinea moge ik U verzoeken mij een ontwerpantwoord aan mijn genoemde ambtgenoot ter goedkeuring te willen voorleggen.

Ik zond bereid een afschrift van bijgaande brief aan mijn ambtgenoot van Financien persoonlijk, teneinde deze er van te verwittigen, dat weer een nieuwe taak op de schouders van de B.V.D. werd gelegd, terwijl de personeelsbezetting van deze Dienst reeds ten enenmale onvoldoende is.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

Aan
het Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst.

9810 - '48

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING DEU/WS
No. 60451-4829 GS

'S-GRAVENHAGE, de 19 Juni 1950

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

ZEER GEHEIM

Ik heb de eer Uw aandacht te vestigen op het bepaalde in art. 2 sub. b van het Verdrag tot wederzijdse hulpverlening inzake verdediging tussen Nederland en de Verenigde Staten van Amerika. Deze bepaling bevat een verplichting voor Nederland om de nodige veiligheid te betrachten bij de tenuitvoerlegging van het militaire hulpprogramma. De daarvoor benodigde maatregelen voor veiligheid zullen in de praktijk ten nauwste aansluiten bij het algemeen stelsel van beveiliging waartoe het Noord Atlantisch Verdrag verplicht doch hebben niettemin een eigen karakter op grond van de bijzondere eisen welke het hulpprogramma in dit verband stelt.

Met het oog hierop lijkt het mij raadzaam dat officieel wordt vastgesteld, welke Nederlandse instantie met de uitvoering van de verplichtingen van art. 2 zal worden belast. Aansluitend op de inhoud van Uw schrijven d.d. 3 Januari, Kabinet S.G. nr.40 moge ik U voorstellen, dat deze instantie zal zijn de Binnenlandse Veiligheidsdienst. Ter zake is inmiddels reeds mondeling overleg gepleegd met een der ambtenaren van deze dienst. Indien U zich hiermede kunt verenigen zal ik het op hoge prijs stellen te zijner tijd van U te mogen vernemen, hoe de Binnenlandse Veiligheidsdienst in de praktijk de verplichtingen van art. 2 zal kunnen nakomen en met name tot hoever de Binnenlandse Veiligheidsdienst deze taak kan uitvoeren gezien het feit, dat ook de militaire veiligheidsdiensten in deze hun medewerking zullen moeten verlenen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor deze,
De Secretaris-Generaal,

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
te 's - G R A V E N H A G E .

7314 - '49

tijdvd

Bijlaag

Bilateral treaty military aid

Er zal een brief komen van Min. v. Buit. Za. aan Min v. Buit. Zuid, ~~de~~ waarin wordt vermeld dat art. II van Gijpen treaty voor de aanvaardbaarheid komt van Buit. Zuid, als uitvloeisel van de beweegredenen van Buit. Zuid in zake Cosmic (Brief 3 Jan.) Deze brief zal hier worden besproken.

Hierin zal tevens worden gevraagd om een uitleg van, hoe Buit Zuid zich de aanvaardbaarheid denkt i.v.m. met de specifiek militaire aspecten, die tot nog toe neergelegd zijn van de zijde van Buit. Zuid.

Dit geeft ons dan de gelegenheid om de zaak meteen af te halen, omdat it ik in overweging zou willen geven om, globaal gesproken, de aanvaardbaarheid uitsluitend daarmee te op te maken en de feitelijke beoordeling van de aanvaardbaarheid buiten (dus de verschepingen en wat dies meer zij) van zaken van de Minister te laten, tenzij er feitelijk ook de situatie is t.a.v. de Westerse Unie.

~~Dit~~ De aanvaardbaarheid van Art II heeft voor ons thans de volgende uitbreiding van overzeese hulp:

De uitwerking der "mil. aid" is in handen van de Reg. Comm. Hirschfeld, bijgestaan door Mr. J. Jacob.

Deze heeft een bureau opgericht met kapt. t. Zee Seeldy als hoofd.
Dit bureau is de tegenspeler van de Lechas Military Aid op de Am. Ambassade (O'Donohue en Rear Adm. Forrestal)
Dit bureau dient meer uren bezoeken.
Ik verbaand mee hierbij dat Seeldy ook beter skills zou krijgen, zij hebben al aanstappen van Schotte, zodat hij eigenlijk de meest logische weg is om die organen van Mem. en 2'n phase te bereiken.

De afbakening der verantwoordelijkheden op civiel en militair terrein, is m.i. gemakkelijk met de ten stap te treden vooruitzichten van dezen weg gepleegd.

Stikker.

16/Jan 50.

2 8 1950
WD KA HB
FOTO No. 1/65 E.

STAATSBLAD
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

No. K 84

WET *van 16 Maart 1950, houdende goedkeuring van het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening in zake Verdediging tussen* Nederland *en de* Verenigde Staten van Amerika, *ondertekend te* Washington *op 27 Januari 1950.*

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het te Washington op 27 Januari 1950 ondertekende Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging tussen Nederland en de Verenigde Staten van Amerika, alvorens te kunnen worden bekrachtigd, ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal behoeft;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Het te Washington op 27 Januari 1950 ondertekende Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging tussen Nederland en de Verenigde Staten van Amerika, waarvan een afdruk nevens deze wet is gevoegd, wordt goedgekeurd.

Artikel 2

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die harer afkondiging.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Bijl. Hand. II 49/50, 1545; Hand. II 49/50, bladz. 1448 t/m 1462;
Bijl. Hand. I 49/50, 1545; Hand. I 49/50, bladz. 446 t/m 466.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 16 Maart 1950.

JULIANA.

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
W. DREES.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK.

De Minister van Oorlog,
SCHOKKING.

De Minister van Marine,
SCHOKKING.

De Minister van Economische Zaken a.i.,
MANSHOLT.

De Minister voor Uniezaken
en Overzeese Rijksdelen,
J. H. VAN MAARSEVEEN.

Uitgegeven de *twee en twintigste* Maart 1950.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

MUTUAL DEFENSE ASSISTANCE AGREEMENT

The Governments of the United States of America and the Netherlands,

Being parties to the North Atlantic Treaty signed at Washington on April 4, 1949;

Conscious of their reciprocal pledges under Article 3 separately and jointly with the other parties, by means of continuous and effective self-help and mutual aid, to maintain and increase their individual and collective ability to resist armed attack;

Desiring to foster international peace and security, within the framework of the Charter of the United Nations through measures which will further the ability of nations dedicated to the purposes and principles of the Charter to participate effectively in arrangements for individual and collective self-defense in support of those purposes and principles;

Reaffirming their determination to give their full cooperation to the efforts to provide the United Nations with armed forces as contemplated by the Charter and to obtain agreement on universal regulation and reduction of armaments under adequate guarantee against violation;

Recognizing that the increased confidence of free peoples in their own ability to resist aggression will advance economic recovery;

Taking into consideration the support that the Government of the United States of America has brought to these principles by enacting the Mutual Defense Assistance Act of 1949 which provides for the furnishing of military assistance to nations which have joined with it in collective security arrangements;

Desiring to set forth the understandings which will govern the transfer of such assistance;

Have agreed as follows:

Article I

1. Each Government, consistently with the principle that economic recovery is essential to international peace and security and must be given clear priority, will make or continue to make available to the other, and to other Governments, such equipment, materials, services, or other military assistance as the Government furnishing such assistance may authorize and in accordance with such terms

and conditions as may be agreed. The furnishing of any such assistance as may be authorized by either party hereto shall be consistent with the Charter of the United Nations and with the obligations under Article 3 of the North Atlantic Treaty. Such assistance shall be so designed as to promote an integrated defense of the North Atlantic area and to facilitate the development of, or be in accordance with, defense plans under Article 9 of the North Atlantic Treaty approved by each Government. Such assistance as may be made available by the United States of America pursuant to this Agreement will be furnished under the provisions, and subject to all of the terms, conditions and termination provisions of the Mutual Defense Assistance Act of 1949, acts amendatory and supplementary thereto and appropriation acts thereunder. The two Governments will, from time to time, negotiate detailed arrangements necessary to carry out the provisions of this paragraph.

2. Each Government undertakes to make effective use of assistance received pursuant to paragraph 1 of this Article.

(*a*) for the purpose of promoting an integrated defense of the North Atlantic area, and for facilitating the development of defense plans under Article 9 of the North Atlantic Treaty, and

(*b*) in accordance with defense plans formulated by the North Atlantic Treaty Organization recommended by the North Atlantic Treaty Defense Committee and Council, and agreed to by the two Governments.

3. Neither Government, without the prior consent of the other, will devote assistance furnished to it by the other Government to purposes other than those for which it was furnished.

4. In the common security interest of both Governments, each Government undertakes not to transfer to any person not an officer or agent of such Government, or to any other nation, title to or possession of any equipment, materials, or services, furnished on a grant basis, without the prior consent of the Government furnishing such equipment, materials, or services.

Article II

1. Each Government will take appropriate measures consistent with security to keep the public informed of operations under this Agreement.

2. Each Government will take such security measures as may be agreed in each case between the two Governments in order to prevent the disclosure or compromise of classified military articles, services or information furnished by the other Government pursuant to this Agreement.

Article III

The two Governments will, upon request of either of them, negotiate appropriate arrangements between them respecting responsibility for patent or similar claims based on the use of devices, processes, technological information or other forms of property protected by law in connection with equipment, materials or services furnished pursuant to this Agreement or furnished in the interest of production undertaken by agreement of the two Governments in implementation of pledges of self-help and mutual aid contained in the North Atlantic Treaty. In such negotiations consideration shall be given to the inclusion of an undertaking whereby each Government will assume the responsibility for all such claims of its nationals and such claims arising in its jurisdiction of nationals of any country not a party to this Agreement.

Article IV

1. Subject to the provision of the necessary appropriations, the Government of the Netherlands undertakes to make available to the United States Embassy at The Hague guilders for its administrative expenditures within the Netherlands in connection with carrying out this Agreement. The two Governments will forthwith initiate discussions with a view to determining the amount of such guilders and to agreeing upon arrangements for the furnishing of such guilders.

2. The Government of the Netherlands will, except as otherwise agreed to, grant duty-free treatment and exemption from taxation upon importation or exportation to products, property, materials or equipment imported into its territory in connection with this Agreement or any similar Agreement between the United States of America and any other country receiving military assistance.

Article V

1. The two Governments will, upon the request of either of them, consult regarding any matter relating to the application of this Agreement or to operations or arrangements carried out pursuant to this Agreement.

2. Each Government agrees to receive personnel of the other Government who will discharge in its territory the responsibilities of the other Government under this Agreement and who will be accorded facilities to observe the progress of assistance furnished pursuant to this Agreement. Such personnel who are nationals of that other country, including personnel temporarily assigned, will, in their relations with the Government of the country to which they are assigned, operate as a part of the Embassy under the direction and control of the Chief of the Diplomatic Mission of the Government of such country.

Article VI

1. This Agreement shall enter into force on the date of signature; and will continue in force until one year after the receipt by either party of written notice of the intention of the other party to terminate it, provided that, if notification of ratification of this Agreement by the Government of the Netherlands is not received by the Government of the United States of America within 45 days after the signature of this Agreement, the Agreement will terminate immediately upon the receipt by the Government of the Netherlands of a notice in writing that the Government of the United States of America no longer considers itself bound by the Agreement.

2. The terms of this Agreement shall at any time be reviewed at the request of either Government. Such review shall take into account, where appropriate, agreements concluded by either Government in connection with the carrying out of Article 9 of the North Atlantic Treaty.

3. This Agreement may be amended at any time by agreement between the two Governments.

4. The annexes to this Agreement form an integral part thereof.

5. This Agreement shall be registered with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the respective representatives, duly authorized for the purpose, have signed this Agreement.

Done at Washington, in duplicate, in the English and Dutch languages, both texts authentic, this 27th day of January, 1950.

For the Government of the United States of America:

DEAN ACHESON.

For the Government of the Kingdom of the Netherlands:

E. N. VAN KLEFFENS.

Annex A

In the course of discussions of the Mutual Defense Assistance Agreement under the United States Mutual Defense Assistance Act of 1949, the following understandings were reached by the representatives of the Governments of the United States of America and the Netherlands:

1. For the purpose of Article I, paragraphs 2 and 3, fungible materials and minor items of equipment which, for all practical purposes, are fungible, shall be treated as such. Accordingly, in the case of such fungible materials or equipment, the requirements of Article I, paragraphs 2 and 3, will be satisfied if each Government devotes to the purposes of this Article either the particular items furnished or an equivalent quantity of similar and substitutable items.

2. Similarly, in the case of finished products manufactured by either Government with assistance furnished under this Agreement, the requirements of Article I, paragraphs 2 and 3, will be satisfied if the recipient Government devotes to the purposes of Article I, paragraphs 2 and 3, either such finished products or an equivalent quantity of similar and substitutable finished products.

3. Further, in the light of paragraphs 1 and 2 above, neither Government will refuse its consent under Article I, paragraph 4, to the transfer of a major item of indigenous equipment merely because there may have been incorporated into it as an indentifiable component part a relatively small and unimportant item of assistance furnished under this Agreement by the other Government. The two Governments will forthwith discuss detailed arrangements for a practical procedure for granting consent in respect of the types of transfer referred to in this paragraph.

4. Each Government will nevertheless make all practicable efforts to use items of assistance for the purposes for which they may have been furnished by the other.

Annex B

In connection with the Mutual Defense Assistance Agreement, and based upon the principle of mutual aid enunciated in that Agreement, the two Governments agree as follows:

In the event of the cessation of the effectiveness of Article V of the Economic Cooperation Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Nether-

lands signed on July 2, 1948 at The Hague, prior to the cessation of the Agreement between the two Governments under the United States Mutual Defense Assistance Act, the Government of the Netherlands will, for so long as the Agreement between the two Governments under the Mutual Defense Assistance Act remains in effect, facilitate the production and transfer to the Government of the United States of America, for such period of time, in such quantities and upon such terms and conditions as may be agreed upon, of raw and semiprocessed materials required by the United States as a result of deficiencies or potential deficiencies in its own resources, and which may be available in the Netherlands. Arrangements for such transfers shall give due regard to reasonable requirements for domestic use and commercial export of the Netherlands.

The Government of the Netherlands intends to consult the Governments of territories to which the Economic Cooperation Agreement has been or may be extended under Article XII of that Agreement, with a view to securing their consent to the continued extension to those territories of the provisions of paragraphs 1 and 3 of Article V of the Economic Cooperation Agreement, so long as the Mutual Defense Assistance Agreement between the two Governments remains in effect.

Annex C

In implementation of paragraph 1 of Article IV of the Mutual Defense Assistance Agreement the Government of the Netherlands will deposit guilders at such times as requested in an account designated by the United States Embassy at The Hague, not to exceed in total 1.055.000 guilders for its use on behalf of the Government of the United States for administrative expenditures within the Netherlands in connection with carrying out that Agreement for the period ending June 30, 1950.

Annex D

Provision is made in Article V, paragraph 2, of the Mutual Defense Assistance Agreement, as follows:

„Each Government agrees to receive personnel of the other Government who will discharge in its territory the responsibilities of the other Government under this Agreement and who will be accorded facilities to observe the progress of the assistance furnished pursuant to this Agreement."

In the course of discussions on the Agreement, representatives of the two Governments have stated on behalf of their respective Governments that the facilities to be so accorded shall be reasonable and not unduly burdensome upon the Government according such facilities.

Annex E

In recognition of the fact that personnel who are nationals of one country, including personnel temporarily assigned, will in their relations with the Government of the country to which they are assigned, operate as a part of the Embassy under the direction and control of the Chief of the Diplomatic Mission of the Government of such country, it is understood, in connection with Article V, paragraph 2, of the Mutual Defense Assistance Agreement, that the status of such personnel, considered as part of the Diplomatic Mission of such other Government, will be the same as the status of personnel of corresponding rank of that Diplomatic Mission who are nationals of that other country.

The personnel will be divided by the Government assigning such personnel into three categories:

(*a*) Upon appropriate notification of the other, full diplomatic status will be granted to the Senior Military member and the Senior Army, Navy and Air Force officer assigned thereto, and to their respective immediate deputies.

(*b*) The second category of personnel will enjoy privileges and immunities conferred by international custom, as recognized by each Government, to certain categories of personnel of the Embassy of the other, such as the immunity from civil and criminal jurisdiction of the host country, immunity of official papers from search and seizure, right of free egress, exemption from customs duties or similar taxes or restrictions in respect of personally owned property imported into the host country by such personnel for their personal use and consumption, without prejudice to the existing regulations on foreign exchange, exemption from internal taxation by the host country upon salaries of such personnel. Privileges and courtesies incident to diplomatic status such as diplomatic automobile license plates, inclusion on the „diplomatic list", and social courtesies may be waived by both Governments for this category of personnel.

(*c*) The third category of personnel will receive the same status as the clerical personnel of the Diplomatic Mission.

It is understood between the two Governments that the number of personnel in the three categories above will be kept as low as possible.

The status as described above will be substituted by such status for appropriate officials and agents of the countries parties to the North Atlantic Treaty as may be agreed by those countries.

Annex F

Whereas this Agreement, having been negotiated and concluded on the basis that the Government of the United States of America will extend to the other party thereto the benefits of any provision in a similar Agreement concluded by the Government of the United States of America with any other country party to the North Atlantic Treaty, it is understood that the Government of the United States of America will interpose no objection to amending this Agreement in order that it may conform, in whole or in part, to any other similar Agreement, or agreements amendatory or supplementary thereto, concluded with a party to the North Atlantic Treaty.

VERDRAG TOT WEDERZIJDSE HULPVERLENING INZAKE VERDEDIGING

De Regeringen van Nederland en van de Verenigde Staten van Amerika,

Partij zijnde bij het Noord-Atlantisch Verdrag, ondertekend te Washington op 4 April 1949;

Bewust van haar wederzijdse beloften, krachtens Artikel 3 gedaan, om ieder voor zich en tezamen met de andere Partijen door voortdurend en op doelmatige wijze zichzelf te versterken en elkander hulp te verlenen, haar individueel en collectief vermogen om een gewapende aanval te weerstaan te handhaven en te verhogen;

Wensende de internationale vrede en veiligheid te bevorderen binnen het kader van het Handvest van de Verenigde Naties door middel van maatregelen, welke het vermogen verhogen van volken, die de doeleinden en beginselen van het Handvest zijn toegedaan, om daadwerkelijk deel te nemen aan regelingen voor individuele en collectieve zelfverdediging tot ondersteuning van deze doeleinden en beginselen;

Opnieuw bevestigende haar vastberadenheid om haar volle medewerking te verlenen aan de pogingen, de Verenigde Naties gewapende strijdkrachten te verschaffen als voorzien in het Handvest en overeenstemming te bereiken inzake een algehele regeling en beperking van de bewapeningen onder afdoende waarborg tegen schending;

Erkennende, dat het verhoogde vertrouwen van vrije volken in hun eigen vermogen om agressie te weerstaan het economisch herstel zal bevorderen;

Rekening houdende met de steun, welke de Regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft gegeven aan deze beginselen door de „Mutual Defense Assistance Act" van 1949, welke wet voorziet in het verlenen van militaire bijstand aan volken, die zich met haar verbonden hebben in regelingen voor collectieve veiligheid;

Wensende de voorwaarden, waaronder deze hulpverlening zal worden verleend, vast te leggen;

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

1. Elke Regering zal, overeenkomstig het beginsel dat het economisch herstel een noodzakelijke voorwaarde is voor internationale

vrede en veiligheid en duidelijke voorrang moet hebben, aan de andere, en aan andere Regeringen, uitrusting, grondstoffen, diensten of andere militaire hulp ter beschikking stellen of blijven stellen, welke de Regering, die deze hulp verleent, kan goedkeuren en volgens nader overeen te komen voorwaarden en bepalingen. Het verlenen van alle hulp, goedgekeurd door een van beide Partijen, moet in overeenstemming zijn met het Handvest van de Verenigde Naties en met de verplichtingen krachtens Artikel 3 van het Noord-Atlantisch Verdrag. Deze hulp moet van die aard zijn, dat zij een geïntegreerde verdediging van het Noord-Atlantisch gebied bevordert en de ontwikkeling vergemakkelijkt van de verdedigingsplannen ingevolge Artikel 9 van het Noord-Atlantisch Verdrag, welke zijn goedgekeurd door elke Regering, of dat zij daarmede in overeenstemming is. De hulp, welke door de Verenigde Staten van Amerika ingevolge dit Verdrag beschikbaar zal worden gesteld, zal worden verleend overeenkomstig de bepalingen en alle voorwaarden en beëindigingsbepalingen van de „Mutual Defense Assistance Act" van 1949, van wetten tot wijziging of aanvulling daarvan en van op deze wet berustende toewijzingswetten. De beide Regeringen zullen van tijd tot tijd onderhandelingen voeren inzake nadere regelingen nodig voor de uitvoering van de bepalingen van dit lid.

2. Elke Regering verbindt zich, een doelmatig gebruik te maken van de hulp, welke zij ingevolge lid 1 van dit Artikel heeft ontvangen

a. ten einde een geïntegreerde verdediging van het Noord-Atlantisch gebied te bevorderen en de ontwikkeling te vergemakkelijken van de verdedigingsplannen ingevolge Artikel 9 van het Noord-Atlantisch Verdrag, en

b. overeenkomstig de verdedigingsplannen, opgesteld door de Organisatie van het Noord-Atlantisch Verdrag, welke zijn aanbevolen door de Verdedigingscommissie en de Raad van het Noord-Atlantisch Verdrag en waarover door beide Regeringen overeenstemming is bereikt.

3. Geen van beide Regeringen zal, zonder voorafgaande toestemming van de andere Regering, hulp, welke haar door die andere Regering is verleend, bestemmen voor andere doeleinden dan waarvoor deze werd verleend.

4. In het belang van de gemeenschappelijke veiligheid van beide Regeringen verbindt elke Regering zich, aan geen andere personen dan ambtenaren of vertegenwoordigers van deze Regering noch aan enig ander volk het recht op of bezit van uitrusting, grondstoffen of diensten, welke zijn verleend op een toewijzingsbasis, over te dragen zonder voorafgaande toestemming van de Regering, welke deze uitrusting, grondstoffen of diensten verleent.

Artikel II

1. Elke Regering zal de nodige maatregelen nemen, voor zover verenigbaar met eisen van veiligheid, teneinde het publiek op de hoogte te houden van de werkzaamheden, verricht krachtens dit Verdrag.

2. Elke Regering zal de veiligheidsmaatregelen nemen, waartoe in elk afzonderlijk geval beide Regeringen besluiten, teneinde te voorkomen, dat aan geheime militaire artikelen, diensten of inlichtingen, door de andere Regering ingevolge dit Verdrag verleend, bekendheid wordt gegeven of dat deze in gevaar worden gebracht.

Artikel III

De beide Regeringen zullen, op verzoek van één van haar, onderhandelen over het aangaan van de nodige overeenkomsten inzake de aansprakelijkheid voor eisen, voortvloeiende uit octrooien of soortgelijke rechten, en berustend op het gebruik van uitvindingen, werkwijzen, technische inlichtingen of andere vormen van eigendom, welke door de wet zijn beschermd, verband houdende met uitrusting, grondstoffen of diensten verleend ingevolge dit Verdrag of ten behoeve van de productie, waartoe de beide Regeringen zich hebben verbonden teneinde haar beloften te vervullen van versterking van eigen macht en wederzijdse hulp, neergelegd in het Noord-Atlantisch Verdrag. Bij deze onderhandelingen zal aandacht worden geschonken aan de opneming van een verplichting, waarbij elke Regering de aansprakelijkheid aanvaardt voor alle eisen op dit gebied van haar onderdanen en de eisen van onderdanen van een land, dat niet Partij is bij dit Verdrag, welke deze binnen haar rechtsgebied kunnen doen gelden.

Artikel IV

1. De Nederlandse Regering verbindt zich, onder voorbehoud van toewijzing van de nodige gelden, guldens ter beschikking te stellen van de Ambassade van de Verenigde Staten te 's-Gravenhage voor administratiekosten in Nederland, verband houdende met de tenuitvoerlegging van dit Verdrag. Beide Regeringen zullen onverwijld besprekingen openen, teneinde het bedrag in guldens vast te stellen en teneinde regelingen te treffen voor het leveren van deze guldens.

2. De Nederlandse Regering zal, tenzij anders wordt overeengekomen, geen rechten of belastingen heffen bij in- of uitvoer van producten, eigendommen, grondstoffen of uitrusting, welke ingevolge dit Verdrag of een ander soortgelijk Verdrag tussen de Verenigde Staten van Amerika en een ander land, dat militaire hulp ontvangt, in haar gebied worden ingevoerd.

Artikel V

1. De beide Regeringen zullen, op verzoek van één van haar, overleg plegen inzake al hetgeen betrekking heeft op de toepassing van dit Verdrag of op werkzaamheden, welke worden verricht, of regelingen, welke worden getroffen ingevolge dit Verdrag.

2. Elke Regering stemt er in toe, personeel van de andere Regering te ontvangen, dat zich binnen haar grondgebied zal kwijten van wat krachtens dit Verdrag tot de verantwoordelijkheid van de andere Regering behoort; aan dit personeel zullen faciliteiten worden verleend ten einde toezicht te kunnen houden op de voortgang van de hulpverlening ingevolge dit Verdrag. De leden van dit personeel, die onderdanen zijn van dat andere land, met inbegrip van tijdelijk benoemd personeel, zullen voor wat betreft hun betrekking tot de Regering van het land, waarvoor zij zijn benoemd, werken als onderdeel van de Ambassade onder leiding en toezicht van het Hoofd van de Diplomatieke Missie van de Regering van het betrokken land.

Artikel VI

1. Dit Verdrag zal in werking treden op de dag van ondertekening en zal van kracht blijven tot één jaar na ontvangst door een der Partijen van een schriftelijke kennisgeving van de bedoeling van de andere Partij het te beëindigen, onder voorbehoud dat, indien kennisgeving van bekrachtiging van dit Verdrag door de Nederlandse Regering niet binnen 45 dagen na de ondertekening van dit Verdrag door de Regering van de Verenigde Staten van Amerika is ontvangen, dit Verdrag zal zijn beëindigd onmiddellijk na ontvangst door de Nederlandse Regering van een schriftelijke kennisgeving, dat de Regering van de Verenigde Staten van Amerika zich niet langer gebonden acht door het Verdrag.

2. De bepalingen van dit Verdrag zullen te allen tijde op verzoek van één der Regeringen worden herzien. Bij zulk een herziening zal, waar nodig, rekening worden gehouden met overeenkomsten, door een der Regeringen aangegaan in verband met de tenuitvoerlegging van Artikel 9 van het Noord-Atlantisch Verdrag.

3. Dit Verdrag kan te allen tijde, wanneer beide Regeringen aldus overeenkomen, worden gewijzigd.

4. De bijlagen van dit Verdrag vormen een onafscheidelijk deel ervan.

5. Dit Verdrag zal worden geregistreerd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdse vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Verdrag hebben getekend.

Gedaan te Washington, in tweevoud, in de Nederlandse en de Engelse taal, beide teksten zijnde authentiek, op de 27ste dag van Januari 1950.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden:

E. N. VAN KLEFFENS.

Voor de Regering van de Verenigde Staten van Amerika:

DEAN ACHESON.

Bijlage A

Tijdens besprekingen inzake het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging, aangegaan krachtens de „United States Mutual Defense Assistance Act" van 1949, zijn de vertegenwoordigers van de Regeringen van Nederland en van de Verenigde Staten van Amerika het volgende overeengekomen:

1. Ter fine van Artikel I, lid 2 en 3, zullen vervangbare grondstoffen en kleine uitrustingsstukken, welke practisch vervangbaar zijn, als zodanig worden behandeld. Dienovereenkomstig zal, in het geval van zodanige vervangbare grondstoffen of uitrusting, aan de vereisten van Artikel I, lid 2 en 3, voldaan zijn, indien elke Regering hetzij de geleverde zaken, hetzij een gelijke hoeveelheid gelijke en vervangbare zaken bestemt voor de doeleinden, vermeld in dit Artikel.

2. Eveneens zal, in het geval van eindproducten, welke door een der Regeringen zijn vervaardigd met hulp verleend krachtens dit Verdrag, aan de vereisten van Artikel I, lid 2 en 3, zijn voldaan, indien de ontvangende Regering deze eindproducten of een gelijke hoeveelheid gelijke en vervangbare eindproducten bestemt voor de doeleinden, vermeld in Artikel I, lid 2 en 3.

3. Vervolgens zal geen der Regeringen, gezien lid 1 en 2 hierboven, haar toestemming onthouden krachtens Artikel I, lid 4, tot de overdracht van een belangrijk binnenlands uitrustingsstuk om de enkele reden, dat dit wellicht, als een te onderkennen deel ervan, een betrekkelijk klein en onbelangrijk onderdeel bevat, dat krachtens dit Verdrag door de andere Regering als hulp is verleend. De beide Regeringen zullen onverwijld besprekingen voeren ten einde te komen tot een practische regeling om toestemming te verlenen nopens de soorten van overdracht, bedoeld in dit lid.

4. Elke Regering zal niettemin alle mogelijke pogingen in het werk stellen ten einde zaken, welke zijn afgestaan als hulpverlening, te gebruiken voor de doeleinden, waarvoor zij door de andere Regering zijn geleverd.

Bijlage B

In verband met het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging en op grond van het beginsel van wederzijdse hulp, dat in dit Verdrag is nedergelegd, komen beide Regeringen als volgt overeen:

Ingeval Artikel V van de Overeenkomst tot Economische Samenwerking tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, ondertekend op 2 Juli 1948 te 's-Gravenhage, ophoudt van kracht te zijn alvorens het Verdrag, gesloten tussen beide Regeringen krachtens de „United States Mutual Defense Assistance Act", ophoudt van kracht te zijn, zal de Nederlandse Regering, zolang het Verdrag krachtens de „Mutual Defense Assistance Act" tussen de beide Regeringen van kracht blijft, de productie en overdracht aan de Regering van de Verenigde Staten van Amerika vergemakkelijken, voor de tijd, in de hoeveelheden en onder de voorwaarden en bepalingen als worden overeengekomen, van grondstoffen en half-fabrikaten, benodigd voor de Verenigde Staten ten gevolge van tekorten of mogelijke tekorten van hun eigen hulpbronnen en welke in Nederland voorhanden zijn. Bij regelingen voor deze overdrachten zal volle aandacht worden besteed aan redelijke eisen van binnenlands gebruik en commerciële uitvoer van Nederland.

De Nederlandse Regering is voornemens overleg te plegen met de Regeringen van gebiedsdelen, tot welke de Overeenkomst tot Economische Samenwerking is uitgestrekt of kan worden uitgestrekt krachtens Artikel XII van deze Overeenkomst, ten einde haar toestemming te verkrijgen inzake het voortduren van de uitstrekking tot deze gebiedsdelen van de bepalingen van de leden 1 en 3 van Artikel V van de Overeenkomst tot Economische Samenwerking, zolang het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging van kracht blijft tussen de beide Regeringen.

Bijlage C

Ter uitvoering van lid 1 van Artikel IV van het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging zal de Nederlandse Regering, telkens wanneer zulks wordt verzocht, guldens ter beschikking stellen op een rekening, daartoe door de Ambassade van de Verenigde Staten te 's-Gravenhage aangewezen, tot een bedrag van ten hoogste 1.055.000 gulden, ten gebruike van deze Ambassade namens de Regering van de Verenigde Staten voor administratiekosten in Nederland, verband houdende met de tenuitvoerlegging van dit Verdrag, voor het tijdvak eindigende 30 Juni 1950.

Bijlage D

Artikel V, lid 2, van het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging bepaalt:

„Elke Regering stemt er in toe, personeel van de andere Regering te ontvangen, dat zich binnen haar grondgebied zal kwijten van wat krachtens dit Verdrag tot de verantwoordelijkheid van de andere Regering behoort; aan dit personeel zullen faciliteiten worden verleend ten einde toezicht te kunnen houden op de voortgang van de hulpverlening ingevolge dit Verdrag."

dit is 0 Jonathan, dit de zaag van Amstanweem
schijnt te lebben en die bezorgd is aan
Sebbe Chapin van deze hulpverleningskwesties
van neutraliteit is Rem Rom. Formule van
kam. Bezorgd.

In de loop van besprekingen inzake dit Verdrag hebben vertegenwoordigers van de beide Regeringen namens hun onderscheiden Regeringen verklaard, dat de uit dien hoofde te verlenen faciliteiten redelijk zullen zijn en geen overmatige lasten zullen leggen op de Regering, welke deze faciliteiten verleent.

Bijlage E

Gezien het feit, dat leden van het personeel, die onderdanen zijn van het ene land, met inbegrip van tijdelijk benoemd personeel, voor wat betreft hun betrekking tot de Regering van het land, waarvoor zij zijn benoemd, zullen werken als onderdeel van de Ambassade onder leiding en toezicht van het Hoofd van de Diplomatieke Missie van de Regering van het betrokken land, is het wel verstaan, dat, in verband met Artikel V, lid 2, van het Verdrag tot Wederzijdse Hulpverlening inzake Verdediging, de status van deze ambtenaren, die worden beschouwd als een onderdeel van de Diplomatieke Missie van deze andere Regering, dezelfde zal zijn als de status van ambtenaren met een met de hunne overeenkomende rang van deze Diplomatieke Missie, die onderdanen zijn van het andere land.

Deze ambtenaren zullen door de Regering, welke hen benoemt, worden verdeeld in drie categorieën:

a. Na behoorlijke kennisgeving van de ene Regering aan de andere zal volledige diplomatieke status worden verleend aan het hoogste militaire lid en aan de hoogste officier van de Land-, Zee- of Luchtstrijdkrachten, die daarvoor zijn benoemd, en aan hun onderscheiden onmiddellijke plaatsvervangers.

b. De tweede categorie van ambtenaren zal de voorrechten en immuniteiten genieten, welke worden toegekend volgens internationaal gebruik, als door de beide Regeringen erkend, aan bepaalde categorieën van ambtenaren van de Ambassade van de andere Regering, zoals immuniteit van burgerlijke en strafrechtspraak van het ontvangende land, immuniteit van onderzoek of inbeslagneming van officiële stukken, het recht het land vrijelijk te verlaten, vrijstelling van douanerechten of soortgelijke heffingen of beperkingen met betrekking tot persoonlijke eigendommen, welke in het ontvangende land worden ingevoerd door deze ambtenaren voor hun persoonlijk gebruik en verbruik, onverminderd de bestaande bepalingen inzake vreemde valuta, en vrijdom van binnenlandse belasting door het ontvangende land op salarissen van deze ambtenaren. Bijzondere voorrechten, verbonden aan de diplomatieke status, zoals diplomatieke nummerborden voor automobielen, opneming in de Lijst van het Diplomatieke Corps en sociaal gunstbetoon, kunnen voor deze categorie van ambtenaren door beide Regeringen worden terzijde gesteld.

c. De derde categorie van ambtenaren zal dezelfde status hebben als het kantoorpersoneel van de Diplomatieke Missie.

Het is wel verstaan tussen de beide Regeringen, dat het aantal ambtenaren in deze drie categorieën zo laag mogelijk zal worden gehouden.

De status als hierboven omschreven kan voor daarvoor in aanmerking komende ambtenaren en vertegenwoordigers van de landen, Partij bij het Noord-Atlantisch Verdrag, worden vervangen door een status, nader overeen te komen tussen die landen.

Bijlage F

Aangezien dit Verdrag na onderhandelingen is gesloten op zodanige basis, dat de Regering van de Verenigde Staten van Amerika aan de andere Partij bij dit Verdrag de voordelen zal toekennen, voortvloeiende uit enige bepaling van een soortgelijk Verdrag door de Verenigde Staten van Amerika gesloten met een ander land, dat Partij is bij het Noord-Atlantisch Verdrag, is het wel verstaan, dat de Regering van de Verenigde Staten van Amerika geen bezwaar zal opwerpen tegen wijziging van dit Verdrag ten einde het geheel of gedeeltelijk te doen overeenstemmen met een ander soortgelijk Verdrag, of met wijzigende of aanvullende Verdragen, gesloten met een Partij bij het Noord-Atlantisch Verdrag.

06.346
09.53-09.1
Ze 07828
09829

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage,
Plein 1813, No. 4

8 Juli 1950.

ACD 886668
ACD / 10/7-50.

FA. 1561/69 - Geheim.

aan: H.B. t.k.
van K.A. /
10/7.

In aansluiting op mijn geheim schrijven van 21 Juni j.l. No. FA. 1472/69 doe ik UHoogEdelGestrenge hierbij toekomen afschrift van het codetelegram van de Ned. Ambassade te Washington dd. 7 Juli 1950 No.7148.

DE MINISTER-PRESIDENT
Ministerie van Algemene Zaken,
Voor deze:

Codetelegram GEHEIM

Mede van van Hengel voor Oyevaar.
Referte mijn telegram 55
De "Josef Lykes" wordt 12 Juli te Rotterdam verwacht met 62 tons, waarvan 53 tons parachuteonderdelen en 9 tons vliegtuig-spareparts.

REUCHLIN 91

Aan de Heren:
W.R.v.d. Ben,
Lt.Kol. M.P.Kokje,
Mr. F.R.Mijnlieff,
Mr. L.Einthoven.

JJ/8

Kennisgeven —
Nota naar B III
10-7-1950.

Geen B III 13.7.50

5017 - '47

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

's-Gravenhage, 21 Juni 1950.
Plein 1813, No. 4

No. FA. 1472/69.

GEHEIM

In aansluiting op mijn brief van 9 Juni 1950 FA. 1424/69 zeer geheim, bericht ik U, dat verder de volgende M.D.A.P.-zendingen gemeld zijn:

a. Mason Lykes, vertrek van Houston 31 Mei, aankomst te Rotterdam:
volgens bericht ambassadeur Washington 23 Juni;
volgens recenter bericht Mr. Rogan (M.A.A.G.) 24 Juni.
Agenten: Lykes Line, Westzeedijk 104.
Stuwadoor: C. Swartouw, Merwedehaven.
Lading: volgens ambassadeur Washington 53 ton vliegtuigonderdelen;
volgens Mr. Rogan 24 vliegtuigmotoren, gewicht 12 ton.
Blijkens mededeling van Mr. Rogan bevat het schip ook een lading meel, die eerst gelost moet worden, zodat het militaire materieel mogelijk niet voor Maandag a.s. gelost zal worden.

b. Sue Lykes, vermoedelijke aankomst te Rotterdam 28 Juni.
Lading: 55 stuks 2½ ton vrachtauto's;
38 stuks ¾ ton weapon

c. Joseph Lykes, vertrek van Houston naar Rotterdam 28 Juni, aankomst Rotterdam vermoedelijk 12 Juli.

DE SECRETARIS-GENERAAL,
voor deze:

Aan de Hoogedelgestrenge Heren
Mr. J.C. van der Minne,
Mr. L. Einthoven en
Mr. F.R. Mijnlieff.

JJ/3

5017 - '47

Ministerie van Algemene Zaken.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

FA. 1424/69 -Zeer Geheim

's-Gravenhage,
Plein 1813, No. 4

9 Juni 1950.

ACD / 86907
22/6.

Minister
10-6-50.

Hiermede bericht ik U, dat de aankomst van de volgende M.D.A.P.-zendingen gemeld is:

a. door de directeur Verkeerswezen van het Hoofdkwartier van de Kwartiermeester-Generaal:
Cape Race, Isbrandtsen Line,
Vertrek van New-York 29 Mei,
Vermoedelijke aankomst Rotterdam 15 Juni,
Agenten: Firma Vinke & Co., Parklaan 28, Rotterdam,
Stuwadoor: Cornelis Swartouw, Willemskade 21, Rotterdam,
Lading: 73 ton militaire goederen - geen munitie.

b. door de ambassadeur te Washington:
Greenville Victory,
Vertrek van Norfolk 15 Juni,
Aankomst Nederland 5 Juli,
Lossing beëindigd 8 Juli.
Het schip loopt vóór Nederland, Frankrijk en België aan, daarna door naar Denemarken en Noorwegen.
Lading: 750 ton high explosives.
In verband met de aard van de lading is de losplaats in Nederland nog niet vastgesteld.

De Rijkshavencommissaris te Rotterdam is ingelicht door het Hoofd Bureau Zeehavens van het Directoraat-Generaal van Scheepvaart.

De Secretaris-Generaal
van het Ministerie van Algemene Zaken
Voor deze:

AAN: de heren
Mr.J.C.v.d. Minne,
Mr.L. Einthoven,
Mr. F.R.Mijnlieff,
Lt.Kol.M.P.Kokje.

JJ/8

15 Mei 50.

UITGEBOEKT

BX 85175
IIIc 3
een

Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

V E R T R O U W E L I J K.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij te doen toekomen een raprort over de lossing van de eerste zending M.A.P.-wapens op 4 Mei te Rotterdam.

De Commissarissen der Koningin in de provincies Noord- en Zuid-Holland zijn mijnerzijds op gelijke wijze ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze

~~Mr. L. Linthoven.~~
F. G. G.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van
Binnenlandse Zaken
te
's-G R A V E N H A G E.

AD 1679

15 Mei 50.

BX 85175
IIIc 4
een

UNGEBOEKT

Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

VERTROUWELIJK.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending M.A.P.-wapens op 4 Mei j.l. te Rotterdam.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Aan de Heer:
Hoofd Sectie III M.I.D.
te
's-Gravenhage
Hoofd Inl.dienst C.L.N.
te
SCHEVENINGEN.

AD 1682

17 Mei 50.

BX 85175
IIIc 3
een

UNGEBOEKT

Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

VERTROUWELIJK.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending M.A.P.-wapens op 4 Mei j.l. te Rotterdam, naar de inhoud waarvan ik kortheidshalve moge verwijzen.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
te
's-GRAVENHAGE.

J.G. Crabbendam.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOEKT

's-Gravenhage, 15 Mei 1950.

No.:BX 85175
IIIc 6
Bijlage: een
Onderw.: Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

V E R T R O U W E L IJ K

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending M.A.P.-wapens te Rotterdam.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Aan de Heer:
HC v P te Amsterdam
C v P te Velsen
Zaandam
Schiedam
Vlaardingen

UITGEBOEKT

13 Mei 50.

BX 85175
IIIc 3
een

Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

V E R T R O U W E L IJ K

Ingevolge Uw telefonisch verzoek dd. 8 Mei 1950 heb ik de eer U hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending wapens te Rotterdam.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Aan de Heer Hoofd Sectie G2B,
Hoofdkwartier van de Generale Staf,
Prinses Julianakazerne
te
's-GRAVENHAGE.

OD 1072

15 Mei 50

BX 85175
IIIc 3
een

UITGEBOEKT

Lossing eerste zending
N.A.P.-wapens.

VERTROUWELIJK.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending N.A.P.-wapens op 4 Mei jl. te Rotterdam.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

~~Mr. L. Rintbroven,~~
Z.G.Cr.

Aan de Heer
commissaris der Koningin
in de Provincie :
Noord-Holland te Haarlem
Zuid-Holland te 's-Gravenhage

OD. 1072

15 Mei 50.

BX 85175
IIIc 4
een

UITGEBOEKT

Lossing eerste zending
N.A.P.-wapens.

VERTROUWELIJK.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij te doen toekomen een rapport over de lossing van de eerste zending N.A.P.-wapens op 4 Mei te Rotterdam.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze,

~~Mr. L. Rintbroven.~~
Z.G.Cr.

Aan Z.E.:
de Min. van Verkeer en Waterstaat
(t.a.v. de heer W.R. van der Ben)
de Min. van Sociale Zaken
(t.a.v. de Heer Mr.Dr. A.A. van Rhijn).
te
's-GRAVENHAGE.

BX
No.: 85175

Aan: KARA
Van: H.B.
IIIc 3
Betr.: Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

INGEBOEKT

Hiermede doe ik U als bijlage vier exemplaren toekomen van een rapport over de lossing van de eerste zending M.A.P.-wapens op 4 Mei te Rotterdam.

(III) H.B., 15.5.1950

FOTO
No. 1904.

Betr.: Lossing eerste zending
M.A.P.-wapens.

Nadat in het voorjaar van 1950 blijkens publicaties in de pers en mededelingen voor de radio bekend gemaakt was, dat de eerste zending wapens ingevolge het Verdedigingsplan West-Europa eerlang in Nederland te verwachten was, ging de Communistische Partij Nederland over tot het voeren van een vrij intensieve propaganda daartegen, zulks geheel in navolging van de ook in andere West-Europese landen te ontketenen actie. Zij richtte hierbij voornamelijk haar aanval op Rotterdam, daarbij waarschijnlijk van de redenering uitgaande, dat aan deze haven de voorkeur gegeven zou worden boven Amsterdam, waar de invloed van de C.P.N. onder de havenarbeiders aanzienlijk groter is.

De partij verschuilde zich van begin af aan achter het in September 1949 opgerichte "Rotterdams Vredescomité". Deze in wezen communistische voorpost trad op onder het mom van een actie voor de bevordering van de wereldvrede. Bedoeld "Rotterdams Vredescomité" ondervond hierbij de steun van het "Haven Actiecomité" en het nadien in leven geroepen "Havenvredescomité",zgn. voortgekomen uit alle havenarbeiders, die de vrede voorstaan, het "Vrouwen-Havenvredescomité", waarin de vrouwen van havenarbeiders verenigd zijn (allen leden van de communistische Nederlandse Vrouwen Beweging), en een enkele minder belangrijke anti-militairistische organisatie.

In den beginne trok de actie van het "Rotterdams Vredescomité" vrij veel belangstelling, doch naarmate duidelijker werd, dat hier sprake was van een handige communistische manoeuvre, daalde de interesse aanzienlijk. Uiteindelijk bleef slechts de bekende communistische kern met enkele anti-militairisten over.

Het "Rotterdams Vredescomité", en meer in het bijzonder het "Havenvredescomité", zette omstreeks Februari 1950 een grootscheepse pamflettenactie voor de vrede in. Daarbij werd fel geageerd tegen de aanstaande Amerikaanse leveranties. Kennelijk was het comité beinvloed door de vrij algemeen heersende mening, dat de eerste wapenzending spoedig te verwachten was. De communisten grepen elke vergadering en elke zich voordoende gelegenheid aan om de indruk te wekken dat de Rotterdamse havenarbeiders eensgezind afwijzend stonden tegenover deze wapentransporten, ondanks het feit, dat nagenoeg alle arbeiders een andere mening toegedaan waren. Vanzelfsprekend steunden "De Waarheid" en de verschillende E.V.C.-organen het agitatieplan van de partijleiding.

Naarmate de datum van aankomst van het eerste schip verschoven werd, verminderde de pamflettenstroom. De enkele tientallen opgerichte wijkvredescomité's staakten bij gebrek aan baten hun werkzaamheden terzake.
Toen de pers in de derde week van April 1950 de komst van het eerste schip aankondigde, viel het de Communistische

-Partij -

Partij uiterst moeilijk de verlopen actie nieuw leven in te blazen. Vooraanstaande communisten, het dagblad "De Waarheid", de Eenheids Vak Centrale en de Vredescomité's beijverden zich de mening te verkondigen, dat de eerste wapenlevering voor de "kapitalisten" een groot fiasco zou worden, daar de havenarbeiders het schip niet zouden lossen.

Hoewel nadere bijzonderheden over het eerste schip niet onder de havenarbeiders bekend waren, werd er in die kringen toch op gerekend, dat het in de nacht van 2 op 3 Mei te Rotterdam zou aankomen. De communisten hadden, teneinde op alles voorbereid te zijn, vier alarmadressen (twee aan de Rechter- en twee aan de Linker-Maasoever) de opdracht verstrekt, ongeacht op welk tijdstip alle partijgenoten bij binnenkomst van het schip op te roepen. Gedurende de eerste dagen van Mei werden nog enkele pamfletten en bulletins verspreid, kennelijk bedoeld als laatste aansporing voor de arbeiders om "de handen niet vuil te maken". Zonder belangstelling werd veelal van deze pamfletten kennis genomen. Enige invloed van deze propaganda op de arbeiders werd niet waargenomen.

In de nacht van Woensdag 3 op Donderdag 4 Mei, circa 2.15 uur, voer het Amerikaanse stoomschip "Empire State" de Lekhaven binnen. Het werd gemeerd aan de kade van Thomsen's Havenbedrijf. Tevoren was bepaald, dat om 8 uur begonnen zou worden met het lossen van de stukgoederen, waarna te 18 uur een aanvang gemaakt zou worden met het uitladen van het wapenmateriaal, zijnde in totaal 124 ton (voor zover bekend een aantal stukken luchtafweer, munitie en verbindingsmateriaal). De munitie zou overgeladen worden in een lichter. Het overige materiaal werd gelost op een aan de kade staande goederentrein. Trein en lichter zouden Vrijdag 5 Mei des morgens omstreeks 5 uur vertrekken. De "Empire State" zou dezelfde dag circa 18 uur de haven verlaten.

Aan dit programma heeft men stipt de hand gehouden. Alle daartoe aangewezen havenarbeiders hebben zonder enige uitzondering en zonder terughouding aan de lossing deelgenomen.

Het resultaat van de actie zal aan de leiders van de C.P.N. niet veel vertrouwen voor de toekomst hebben geschonken. Nadat de alarmering van de Partij op 4 Mei 1950 te 5.30 uur begonnen was, bleken een uur later slechts enkele vrouwen ter vastgestelde plaatse verschenen te zijn. De overigen hadden zich inmiddels verzameld in de nabijheid van de twee meldingslokalen voor losse havenarbeiders aan de St. Jobsweg en aan de Maashaven. Alle vooraanstaande partij- en E.V.C.-functionarissen, versterkt met een vijftal bekende Amsterdamse collega's werden ter plaatse waargenomen. Zij beijverden zich de arbeiders te weerhouden werk aan te nemen. Zij troffen het in zoverre, dat die dag voor ongeveer 1400 arbeiders

- geen -

geen werk was. Bij buitenstaanders kon deswege de indruk worden gewekt dat de agitators een willig oor hadden gevonden.

In vergelijking tot de getroffen voorbereidingen is de oogst niet groot geweest, hetgeen blijkt uit het volgende overzicht; waarbij zij vermeld dat het aantal losse havenarbeiders ruim 4.000 bedraagt:

Donderdag 4 Mei 1950 van de ochtendploeg niet opgekomen:
Bij Quick Dispatch : 8 man;
Bij Thomsen's Havenbedrijf : 3 man;

Om 9 uur van het terrein gelopen:
Bij Quick Dispatch :22 man;
Bij Wm Müller : 1 man;
Bij Köningsfeld : 6 man (5 teruggekeerd);

Om 13 uur na schafttijd niet terug:
Bij Quick Dispatch :13 man;
Bij Thomsen's Havenbedrijf (Maashaven): 14 man;
Bij Hoogerwerff :22 man.

Op allen werd de maatregel toegepast, dat hun werkboekje gedurende twee dagen werd ingetrokken.

Ongeregeldheden hebben zich op 4 Mei 1950 niet voorgedaan. De Communistische Partij was er op uit de vrouwen bij hun straatactie het spits te doen afbijten. Men overwoog daarbij waarschijnlijk, dat het voor de politie uiterst moeilijk zou zijn krachtdadig tegen de bedoelde vrouwen op te treden. Het gewenste resultaat leverde zulks echter niet o op. Toen dan ook als ordemaatregel vijftien vrouwen tijdelijk naar een politiebureau werden overgebracht, daar zij te hinderlijk voor de omgeving waren, volgde geen enkel afkeurend commentaar onder de arbeiders. Zij uitten wel de mening, dat de vrouwen beter aan haar werk konden blijven.

Het terrein van Thomsen aan de Lekhaven was volledig af te sluiten. Dientengevolge konden hier geen oploopjes plaats vinden.

In de namiddag van 4 Mei wees geen enkel teken in de haven er meer op, dat het eerste wapenschip daar gemeerd lag.

In de ochtend van 5 Mei 1950 werd door de E.V.C. nog een spoedvergadering belegd, teneinde de resultaten van de actie nader te bespreken. Hierbij bleek, dat het de sprekers moeilijk viel de waarheid te verdoezelen; gretig verwezen de woordvoerders naar de politieafzetting, de "angst van de reactie" e.d. teneinde nog gehoor te vinden bij het publiek

- (ongeveer 250 personen) -

(ongeveer 250 personen). In het onderhavige geval, aldus werd betoogd zou de leiding door de onverwachte komst van het schip zijn verrast, doch de volgende maal zou de actie worden voortgezet en dan met beter resultaat.

Overziet men echter datgene, wat de communisten bij de komst van het eerste wapenschip gepresteerd hebben, dan kan ten besluite van dit overzicht het volgende worden gesteld: het vertrouwen is alleszins gewettigd - tenzij zich bijzondere omstandigheden zouden voordoen - dat de overige te Rotterdam aankomende schepen met dezelfde voortvarendheid zullen worden gelost.

HB. 346
09.53-09

ACD/85462.
16-5-50
/ACD/

SECRETARIS-GENERAAL

No. FA. 1331/23

's-Gravenhage, 12 Mei 1950.

GEHEIM - PERSOONLIJK

Hierdoor deel ik UHoogedelgestrenge mede, dat de tweede M.D.A.P.-verscheping verwacht wordt op 27 Mei in Rotterdam aan te komen per s.s. Southland.

Dit schip heeft 1650 ton w (van 1016 kg), hoofdzakelijk motortransportvoertuigen aan boord ter lossing.

Agent is Gans' Transport Maatschappij, stuwadoor Quick Despatch (F. Swartouw).

Scheepvaart en Oorlog zijn ingelicht.

DE SECRETARIS-GENERAAL
VAN HET MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN,

B III (cf. telefoon 20-5-50)

K. B.

22. A.C.
23.5 Grikl

22/5 telef. doorgegeven aan R'dam.
Was daarmede reeds bekend.
Bovendien komt op 23/5 ook een schip met wapens (American Counsellor), waarvan dezerzijds geen bericht was ontvangen.
Informering door Hr. Fock schijnt onvolledig te zijn.
B III 23.5.50.

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
te
's-GRAVENHAGE

JJ/3

I.D. No. 38
Vertrouwelijk.

13
~~8~~ MEI 1950
ACDJ 85175

Rotterdam, 10 Mei 1950 .

Betr.: De eerste wapenleverantie op 4 Mei 1950.
Lossing 1e zending
M.A.P.L. wapens

Nadat in het voorjaar van 1950 blijkens publicaties in de pers en mededelingen voor de radio bekend gemaakt was, dat de eerste zending wapens ingevolge het Verdedigingsplan West-Europa eerlang in Nederland te verwachten was, ging de Communistische Partij Nederland over tot het voeren van een vrij intensieve propaganda daar tegen ~~de aanvoer van dit materiaal~~, zulks geheel in navolging van de ook in andere West-Europese landen te ontplooien gevoerd ~~wordende~~ actie. Zij richtte hierbij voornamelijk haar aanval op Rotterdam, daar bij waarschijnlijk van de redenering uitgaande, dat aan deze haven ~~stad~~ de voorkeur gegeven zou worden ~~als aanvoerhaven~~ boven Amsterdam, waar de invloed van de C.P.N. onder de havenarbeiders aanzienlijk groter is ~~dan die in eerstgenoemde stad~~.

De ~~Communistische~~ partij verschuilde zich, van begin af aan daartoe achter het in September 1949 opgerichte "Rotterdams Vredescomité", ~~dat~~ onder het mom van een actie voor de bevordering van de wereldvrede ~~te voeren slechts bedoeld was als een comm. voorpost. Dit~~ "Rotterdams Vredescomité" ondervond hierbij de steun van het "Haven Actiecomité" en het nadien in het leven geroepen "Havenvredescomité", ~~z.s.~~ zgn. voortgekomen uit alle havenarbeiders, die de vrede voorstaan, het "Vrouwen-Havenvredescomité", waarin de vrouwen van haven ~~dezer~~ arbeiders verenigd zijn (allen leden van de communistische ~~nevenorganisatie de~~ Nederlandse Vrouwen Beweging), en een enkele minder belangrijke anti-militairistische organisatie.

In den beginne trok de actie van het "Rotterdams Vredescomité" vrij veel belangstelling, doch naarmate ~~steeds~~ duidelijker werd, dat hier sprake was van een handige communistische manoeuvre, daalde ~~het~~ de interesse aanzienlijk, ~~en bleef~~ uiteindelijk slechts de bekende communistische

munistische kern met enkele anti-militairisten over.

Het "Rotterdams Vredescomité", en meer in het bijzonder het "Havenvredescomité", zette omstreeks Februari 1950 een grootscheepse pamflettenactie voor de vrede in, daarbij felwerd tegen de aanstaande Amerikaanse leveranties. Kennelijk was het comité beinvloed door de vrij algemeen heersende mening, dat de eerste wapenzending spoedig te verwachten was. De communisten grepen elke vergadering en elke zich voordoende gelegenheid aan om de indruk te wekken dat de Rotterdamse havenarbeiders eensgezind afwijzend stonden tegenover deze wapentransporten, ondanks het feit, dat nagenoeg alle arbeiders een andere mening toegedaan waren. ~~De communisten werden hierbij als door~~ Vanzelfsprekend gesteund door "de Waarheid" en de verschillende E.V.C.-organen, die geheel aan hun partijdigheid.

Naarmate de datum van aankomst van het eerste schip ~~steeds meer~~ verschoven werd, verminderde ~~nam ook~~ de pamflettenstroom ~~af.~~ De enkele tientallen opgerichte wijkvredescomité's staakten bij gebrek aan baten hun werkzaamheden, terwijl ~~betrekking hebbend op deze actie~~.

Toen ~~dan ook~~ in de derde week van April 1950 ~~in de pers~~ de komst van het eerste schip aangekondigd ~~werd~~, viel het de Communistische Partij uiterst moeilijk de verlopen actie ~~weer~~ nieuw leven in te blazen. Vooraanstaande communisten, het dagblad "de Waarheid", de Eenheids Vak Centrale en de Vredescomité's beijverden zich de mening te verkondigen, dat de eerste wapenlevering voor de "kapitalisten" een groot fiasco zou worden, daar de havenarbeiders het schip niet zouden lossen.

Hoewel nadere bijzonderheden over het eerste schip niet onder de havenarbeiders bekend waren, werd er in die kringen toch op gerekend, dat het in de nacht van 2 op 3 Mei te Rotterdam zou aankomen. De communisten hadden teneinde op alles voorbereid te zijn, vier alarmadressen (twee aan de Rechter- en twee aan de Linker-Maasoever) de opdracht verstrekt alle partijgenoten bij binnenkomst van het schip op te roepen, ongeacht op welk tijdstip. Gedurende de eerste dagen van Mei werden nog enkele pamfletten en bulletins verspreid, kennelijk bedoeld als laatste aansporing voor de

arbeiders om " de handen niet vuil te maken ". ~~Dat deze propaganda~~ enige invloed ~~onder~~ van deze propaganda op de arbeiders ~~had~~, werd niet waar genomen. Zonder ~~enige~~ belangstelling werd veelal van deze pamfletten kennis genomen.

In de nacht van Woensdag 3 op Donderdag 4 Mei, ~~te~~ circa 2.15 uur, voer ~~de boot~~, het Amerikaanse stoomschip "Empire State" de Lekhaven binnen ~~en~~ werd gemeerd aan de kade van Thomsen's Havenbedrijf. ~~Het betreffende tot de lossing was van~~ Tevoren was bepaald, dat om 8 uur begonnen zou worden met het lossen van de stukgoederen, waarna ~~om~~ tot 18 uur een aanvang gemaakt zou worden met het uitladen van het wapenmateriaal, zijnde in totaal 124 ton (voor zoveel bekend een aantal stukken luchtafweer, munitie en verbindings materiaal). De munitie zou overgeladen worden in een lichter, ~~terwijl~~ het overige materiaal gelost werd op een aan de kade staande goederen trein. ~~Het vertrek van de~~ trein en ~~de~~ lichter was bepaald op ~~ongeveer 5 uur in de nacht van Donderdag 4 op Vrijdag 5 Mei en dat van de "Empire State" op Vrijdag 5 Mei tot~~ zes uur des morgens omstreeks 5 uur verhelen, de kaar verlaten circa 18 uur.

Aan dit programma heeft men stipt de hand gehouden. Alle daartoe aangewezen havenarbeiders hebben zonder enige uitzondering en zonder terughouding aan de lossing deelgenomen. Het resultaat van de actie zal aan de Leiding van de C.P.N. ~~van de Communistische Partij zelf betreffen, deze moet haar~~ bondig niet veel vertrouwen voor de toekomst geschonken hebben. Nadat de alarmering van de Partij ~~om~~ op 4 Mei 1950 5.30 uur ~~die morgen~~ begonnen was, bleken een uur later slechts enkele vrouwen ~~om 6.30 uur op de~~ ter vastgestelde plaats verschenen te zijn. De overigen ~~bleken~~ begaven zich inmiddels ~~te hebben~~ verzameld in de nabijheid van de twee meldingslokalen voor losse havenarbeiders aan de St.Jobsweg en aan de Maashaven. Alle vooraanstaande partij- en E.V.C.-functionarissen, versterkt met een vijftal bekende Amsterdamse collega's werden ter plaatse waargenomen, ~~ijverig hun best doende~~ Zij begeerden zich de arbeiders ~~van aanneming van~~ werk te weerhouden aan te moedigen ~~te woonhouden~~. Zij troffen het in zoverre, dat die dag voor ongeveer 1400 arbeiders geen werk was, ~~waardoor op leken~~ De indruk gewekt ~~werd~~, dat ~~zij~~ een willig oor gevonden hadden.

- Dat -

~~Dat de oogst~~ in vergelijking tot de getroffen voorbereidingen niet groot geweest ~~is~~, blijkt uit het volgende overzicht; ~~hierbij dient onder het oog gehouden te worden~~, dat het aantal losse havenarbeiders ~~zich om de~~ ruim 4000 bedraagt:

Donderdag 4 Mei 1950 van de ochtendploeg niet opgekomen:

Bij Quick Dispatch	: 8 man ;
Bij Thomsen's Havenbedrijf	: 3 man ;

Om 9 uur van het terrein gelopen :

Bij Quick Dispatch	:22 man ;
Bij Wm Müller	: 1 man ;
Bij Köningsfeld	: 6 man(5 teruggekeerd);

Om 13 uur na schafttijd niet terug :

Bij Quick Dispatch	:13 man ;
Bij Thomsen's Havenbedrijf (Maashaven)	: 14 man ;
Bij Hoogerwerff	: 22 man.

Op allen werd de maatregel toegepast, dat hun werkboekje gedurende twee dagen werd ingetrokken.

Ongeregeldheden hebben zich ~~op 4 dag niet~~ voorgedaan. De Communistische Partij was er op uit de vrouwen het spel te doen afbijten (bij hun straatactie) ~~daarbij~~ waarschijnlijk ~~van de overheid~~ uitgegaard, dat het voor de politie uiterst moeilijk ~~is~~ krachtdadig tegen ~~hun~~ op te treden. Het gewenste resultaat leverde ~~dit~~ echter niet op. Toen dan ook als ordemaatregel ~~een~~ vijftiental vrouwen tijdelijk naar een politiebureau werd overgebracht daar zij te hinderlijk voor de omgeving waren, volgde geen enkel afkeurend commentaar onder de arbeiders; ~~zij waren zij~~ de mening ~~toegedaan~~, dat de vrouwen beter aan ~~hun~~ werk konden blijven.

~~Doordat~~ Het terrein van Thomsen aan de Lekhaven was volledig af te sluiten ~~was,~~ konden hier geen oploopjes plaats vinden.

In de namiddag van 4 Mei wees geen enkel teken in de haven er meer op, dat het eerste wapenschip ~~in de haven lag~~.

In de ochtend van 5 Mei 1950 werd door de E.V.C. nog een spoedvergadering belegd, teneinde de resultaten van de actie ~~nog~~ nader te bespreken. Hierbij bleek, dat

- het -

het ~~hun~~ de sprekers moeilijk viel de waarheid te verdoezelen; gretig ~~werd dan ook na de bekende middelen~~ (politieafzetting, de "angst van de reactie" e.d.) ~~gegrepen om toch~~ tenminste nog gehoor bij het publiek (ongeveer 250 personen) ~~te vinden~~. In het onderhavige geval zou de leiding door de onverwachte komst van het schip verrast zijn, doch de volgende maal zou de actie, en dan met beter resultaat, ~~voortgezet worden~~.

Overziet men echter ~~aan het slot van deze beschouwing~~ datgene, wat de communisten bij de komst van het eerste nieuwe schip gepresteerd hebben, dan ~~is~~ het vertrouwen alleszins gewettigd - tenzij zich bijzondere omstandigheden zouden voordoen - dat de overige te Rotterdam aankomende schepen met dezelfde voortvarendheid ~~gelost~~ zullen worden geleegd.

De berichtgeving aan alle bij deze ~~verscheping~~ losing betrokken instanties heeft in de practijk bevredigend gewerkt. Bij een volgende gelegenheid zullen dezelfde maatregelen getroffen worden.

Aan B.V.D.

N.v.d.

1 Kan zeker van dit onderwerp het volgende worden gesteld:

15

B

Notitie voor H B / B III No. 42
HKB / Hr.Neervoort
H C / H D

Betreft: Amerikaanse wapenleveranties.

Het eerste schip, de "Empire State" zal vermoedelijk ± 27 April 1950 in Rotterdam arriveren.
De cargadoor is de Fa. Lenders. Het schip komt in de Lekhaven aan en wordt door Thomsen's Havenbedrijf behandeld.
In dit schip bevindt zich tussen andere normale lading ± 400 ton oorlogsmateriaal.
Als coördinator voor alle beveiligingsmaatregelen langs de gehele weg is aangewezen de Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam, de Heer Staal.

Mocht er in de toekomst een schip naar Amsterdam komen, dan zal men zich voor wat betreft het territoir van de Gemeente Amsterdam kunnen wenden tot de Hoofdcommissaris van Politie te Amsterdam, de Heer Kaasjager en, voor wat betreft de beveiliging van het traject langs het Noordzeekanaal, tot de Heer Gerritse van de Rijkspolitie.

Men verwacht tot 30 Juni 1950 in totaal ± 5400 ton oorlogsmateriaal in Nederland, waarvan de helft met Nederlandse schepen zal worden aangevoerd.

's-Gravenhage, 24 April 1950 Hoofd B.V.D.

Notitie voor Hoofd B. No. 31

Voor zijn vertrek naar het buitenland richtte Hoofd BVD op 27-2-50 een schrijven aan Mr. Van Rhijn (zie bijlage I), waarbij hij in tweevoud een concept voor propaganda-doeleinden voegde (zie bijlage II).

Op Zaterdag 11 Maart j.l. kwam de Heer Van Bavel bij mij met een bericht over ontstemming welke bij de CBTA zou bestaan t.a.v. het contact met Hoofd BVD in verband met diens toezending van propagandamateriaal. In overleg met de Heer Van Maanen heb ik de Heer Van Bavel gevraagd zijn bericht zo spoedig mogelijk op papier te zetten, opdat H BVD hiervan dit week-end kennis zou kunnen nemen en eventuële verdere actie bepalen (zie Bijlage III).

De nota van de Heer Van Bavel was voor H BVD aanleiding tot het dicteren van een kort memorandum (zie bijlage IV), waarin hij de gang van zaken t.a.v. zijn contact met de CBTA uiteenzet.

Het is H BVD niet bekend in hoeverre U in de afgelopen 10 dagen contact hebt gehad met Mr. Van Rhijn; wellicht echter hebt U nog berichten welke voor deze van interesse zijn, Gaarne zag H BVD derhalve, dat U de Heer Van Rhijn thans op korte termijn te spreken zou vragen om met hem, behalve de nog binnengekomen berichten ook de hierboven aangeduide kwestie te bespreken.

KA, 13-3-50.

BIJLAGEN: 4.

M E M O R A N D U M.

Door de Ministerraad is beslist, dat op één centraal punt, nl. bij de Heer Mr.Fock, de coördinatie zou komen te liggen voor alles betreffende de eventuële moeilijkheden bij het lossen van de Amerikaanse wapenen.

De Staatssecretaris, Mr.Van Rhijn, werd aangewezen contacten te onderhouden met werkgevers en werknemers ten einde in gezamenlijk overleg de maatregelen te beraden om de staking zo mogelijk te voorkomen.

Mij werd opgedragen om de inlichtingen, waarover ik beschikte en die van belang konden zijn voor door werkgevers en werknemers te voeren propaganda, aan de Heer Van Rhijn te doen toekomen, opdat deze de door mij verstrekte inlichtingen verder met de betrokken instanties kon bespreken.

Er hebben bij de Heer Van Rhijn in mijn bijzijn 2 besprekingen plaats gehad; één met werkgevers en werknemers uit Rotterdam (Mr.Hummel van de Scheepvaartver-Zuid, de Heer Th.Smeding van de Centrale Transportarbeiders en de Heer Laan Sr. van de Rotterdamse Transportarbeiders) en één met twee heren van de Scheepvaartver.Noord (de Heren Kruyff en Bastet) en van de Amsterdamse Transportarbeiders de Heer Laan Jr.).

Bij de bijeenkomsten verzocht de Heer Van Rhijn met nadruk geen afzonderlijke besprekingen buiten hem om over dit onderwerp te houden. Ik heb dan ook geen van deze heren sinds de ontmoeting bij de Heer Van Rhijn op Sociale Zaken ooit meer gezien en heb slechts ter voldoening aan een verzoek, hetwelk zeer in het bijzonder van de Rotterdamse arbeidersvertegenwoordigers was uitgegaan, aan de Heer Van Rhijn het materiaal geleverd, dat zou kunnen dienen voor het voeren van propaganda tegen de communistische agitatie. Dit materiaal was gebaseerd op inlichtingen, die vast stonden en die door mijn medewerkers voor publicatie waren vrijgegeven.

Klaarblijkelijk heeft de Heer Van Rhijn deze gegevens ddorgezonden aan de arbeidersorganisaties.

H BVD,
12-3-50.

C O N C E P T.

Sinds de bevrijding is het communisme in Nederland in al zijn openlijke verschijningsvormen op een dusdanige wijze achteruitgegaan, dat er bepaald gesproken kan worden van een crisis.

Wanneer in 1946 bij de verkiezingen van Provinciale Staten nog 11.41% communistisch stemden dan is de terugval in 1949 bij de Gemeenteraadsverkiezingen tot 6.96% een verschijnsel, waaruit blijkt, dat de politieke invloed van het communisme in Nederland nauwelijks meer meetelt.

Wanneer in 1946 de E.V.C. ± 175.000 leden telt, dan is een terugval in 1950 tot ± 85.000 leden catastrophaal voor de openlijke invloed van deze vakorganisatie.

Wanneer tenslotte "De Waarheid" na de bevrijding startte met ± 400.000 lezers en het aantal abonnementen thans in 1950 nauwelijks meer dan 100.000 bedraagt, dan toont ook dit, dat de invloed van het communisme in Nederland dusdanig teruggelopen is, dat er van communistische zijde noodzakelijk iets moet gebeuren teneinde een volkomen terugval tot onbeduidendheid te voorkomen.

Op dit voor het communisme critieke ogenblik komen er als manna uit de hemel wapenzendingen uit Amerika en tot elke prijs moet Moskou dit benutten om er hier in Nederland en het Westen in het algemeen weer bovenop te komen.

Men heeft het eerst op allerlei andere wijzen geprobeerd. Toen men zag, dat men in Nederland langs de politieke lijn in openbare lichamen, enz. nimmer iets zou kunnen bereiken heeft men al zijn aandacht geconcentreerd op de vakbewegingen. Daar was eerst de poging om met het N.V.V. tot een fusie te geraken.

Denk eens in, welk een vernietigende invloed deze fusie gehad zou hebben op de democratische vakbewegingen. Zij zouden innerlijk zijn uitgehold en na enkele jaren zouden de communisten ongetwijfeld de overhand hebben gekregen.

Toen

Toen de fusie niet doorging kwam het paraal van achter het IJzeren Gordijn om met alle denkbare middelen leden van het N.V.V. over te halen lid te worden van de E.V.C. Toen bleek, dat ook deze tactiek op een fiasco uitliep, ging men - na nieuwe instructies uit Moskou te hebben verkregen - over tot de methode om leden van het N.V.V. in het geheim te bekeren tot het communisme en hen dan rustig in hun eigen vakorganisaties te laten teneinde dan daar ondergronds hun destructieve arbeid aan te vangen.

Ook dit mislukte en de bonzen van het communisme in Nederland kwamen hoe langer hoe nerveuzer terug van hun besprekingen met de Kominform met nieuwe instructies.

Deze instructies luidden: "Verlaat de E.V.C.: doe het voorkomen alsof Gij genoeg hebt van deze walgelijke organisatie en meldt U aan als bekeerling bij het N.V.V. Hoe harder Gij op de E.V.C. scheldt, des te verheugder zal men U in de democratisch-socialistische gelederen opnemen".

In dit stadium verkeren wij thans. Doch het laat zich aanzien, dat ook deze tactiek, hoe listig vaak ook voorbereid, geen kans van slagen zal hebben.

De heren in Moskou zijn woedend over het steeds achteruitlopen van de communistische invloed in Nederland. Zij verwijten dit aan hun getrouwe volgelingen, die in hun verbittering rechts en links standjes uitdelen aan districts-bestuurders en andere organisatoren van de Communistische Partij in Nederland.

Het verval is groot, de put, waarin men is verzonken, is diep en nu komen daar de Amerikaanse schepen met wapens als laatste redding om met behulp van andersdenkende arbeiders de eer en de invloed van de Communistische Partij in Nederland te redden; om met behulp van de leden van het N.V.V. aan Moskou en aan de wereld te kunnen laten zien, dat, als Moskou beveelt, zelfs in Nederland, waar de communistische invloed zo gering is, de instructies van het Kremlin worden uitgevoerd.

Maar

Maar wij doorzien gelukkig het gemene spel om niet te zeggen waar het op aan komt, doch om onder de dekmantel van de vrede de arbeiders op te roepen tot een staking. Alsof niet elke Nederlander in hart en nieren pacifist is; alsof niet elke vrouw in Nederland haar man en kinderen liever bij zich houdt dan deze ten offer te doen vallen aan een oorlog. Een beroep op vrede vindt in Nederland, misschien meer dan in enig land ter wereld, een weerklank.

Maar degene, die deze vredesvlag in de vuist heeft, klimt daarmede op de ruggen van de N.V.V.-ers naar boven om deze vlag alsdan te verwisselen voor de bloedrode vaan met de hamer en de sikkel.

Wanneer deze staking zou slagen, dan hebt Gij daarmede niets bereikt. De wapens zullen, zoals de Minister-President Dr.Drees verklaard heeft, toch gelost worden en Gij hebt dan meegeholpen om het communisme in Nederland uit zijn diep verval omhoog te stuwen teneinde U vervolgens aan te tasten in Uw organisatie en in geheel Uw bestaan.

Dit en niet anders is de achtergrond van de actie van de Vredescomité's, welke zich thans overal hebben gevormd.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 27 Februari 1950
Javastraat 68.

No.: 62X 80627
Bijl.: 2.-

GEHEIM-PERSOONLIJK.

Excellentie,

Zoals was afgesproken zullen de Heren Crabbendam en De Meyer van mijn dienst, die eveneens bereikbaar zijn op no. 182730, de door U nodig geachte besprekingen met werkgevers- en werknemersorganisaties bijwonen. Ik moet tot mijn spijt voor enige tijd naar het buitenland.

De toestand laat zich momenteel zeer gunstig aanzien, doch ik zou U desniettemin in overweging willen geven om bijgaand concept in handen te stellen van de werknemersorganisaties in het havenbedrijf, als grondslag voor propaganda-pamfletten onder de arbeiders. Het zal ongetwijfeld nodig blijven deze propaganda op de juiste wijze en op de juiste tijd te voeren. Van werkgeverszijde werd nl. de klacht geuit, dat de communisten veel actieven zijn met het bewerken van de massa dan de modern georganiseerden.

Inmiddels blijf ik met gevoelens van de meeste hoogachting,

Uw dw.

Mr.L.Einthoven

A A N
Zijne Excellentie
Mr.Dr. A.A. Van Rhijn,
Staatssecretaris van Sociale Zaken,
Ministerie van Sociale Zaken
te
's-G R A V E N H A G E.

Y1

..... Ondergetekende verklaart stuk

No. 80627 ....., d.d. ..... 27 Februari ....., 194.50
met 2 bijlagen
in goede orde te hebben ontvangen.

Z.E.de Staatssecretaris
van Sociale Zaken

.....	.....	.....
(Dienst, code of Verbindingsnr.)	(Datum)	(Paraaf of Handtekening)

Verzoeke dit ontvangstbewijs met spoed ingevuld te retourneren aan:

Min. van Binnenlandse Zaken
Javastraat 68
's-Gravenhage.

Overeenkomst van v. d. Pol
verschenen pamflet.

Verkiezingen.

1946	2e Kamer	10.56 %
"	Prov. Staten	11.41 "
	Gemeenteraden	10.80 "
1948	2e Kamer	7.73 "
1949	Gemeenteraden	6.96 "

E.V.C.

1946. hoogste aantal leden ± 175.000
Thans begroot op ± 80 à 100.000.

N.V.V.

Voor zover hier bekend: rond 350.000

Een exemplaar aangeboden
met 5 col. aan v. d. Pol
ter beoordeling aanbevolen
L

Kameraden! Staken?

Waarmaar maken jullie je ~~[illegible]~~ handen vuilstaken?
Waarom maken jullie wapentuig uit Amerika losen?
Waarom maken jullie tegen de Vrede aanslag?

Waarom? Havenmakkers Waarom?

Smakken jullie vrouwen en kinderen soms niet
naar vrede en welvaart?

En die van Cherbourg, van Duinkerken en Calais,
van Kopenhagen, Hamburg en Genua,
en die van Marseille en Antwerpen?

De strijd gaat tegen de imperialisten!

Tegen welke imperialisten?

Was Mussolini voorstander van de vrede?
Jullie weten wel, de Duce
van de bliksemoorlog tegen de
arbeiders van Abessinië en Griekenland,
van de pelgrimstocht tegen
het veelbeproefde Abessijnse volk!

Was Hitler soms een vredesapostel, ~~was hij een~~
imperialistenhater?
Jullie herinnert je wel, de
Führer van de Blitz tegen Rotterdam, Warschau en

Wie leverde de olie franco thuis voor de
handen van Mussolini's roofkaravanen?

Wie sloot in 1939 de bloedige ring rond
het gebuikte Poolse volk?
Wie deed handjeklap met de nazi-horden,
die Nederland in de nacht overrompelden?

Het waren de imperialisten. Inderdaad!

Kameraden, pis je gebroeken op, kent je de
geschiedenis van je eigen tijd.

Het waren de imperialisten, die dood
en verderf zaaiden onder jouw lotgenoten

De imperialisten van de Komintern

Zij gelastten in 1936 het bestuur van
van de Volkenbond aanstichten tegen het
voortgezette fascistische Italië.

Opeenlijk verboden zij de havenarbeiders
om de gebuikte wapens voor
de fascisten te verschepen.

Maar dezelfde man, die toen
via Genève
als gesteun
vlie voor de troepen van
Mussolini, zaaiden in Spanje
verdeeldheid.

De imperialisten van de Komintern
belagen en betogen
belagen de havenwerkers van Amsterdam
en de
belagen de wereld.

Kameraden, ontkomt de lessen
der historie, laat je niet bekoeken
wordt geen pion
in een verwerpelijk complot.

Laat je ook in 1950 niet beetnemen!

Paul de Groot roept in het hart
van Moskou ook nu weer

Vrede.

Het is de leugen van "De Waarheid"
Het is de leugen van de Cominform
Zij roepen vrede en bedoelen

Oorlog

Oorlog tegen jullie democratische vrijheden
Oorlog tegen jullie afbeeldsel van de partijkeurwet.
Oorlog tegen jullie ideaal.
Kameraden wordt geen instrument
van de Cominform-vredesmandel

Jullie bent belanghebbende in de waarachtige vredeszaak, maar geen sluitpost in de half-failliete rekening van De Groot en Wagenaar.

De "partisanen van de vrede" hebben hun stem niet verheven tegen de benevelingen van Polland, Letland en Litauen door bolsjewisme en nazisme, evenmin tegen de winterorlog van Rusland, die ~~tegen~~ het vrijheidslievende Finse volk, noch tegen het drama van Polen en Rotterdam. Zij begiebelden de stalinistische staatsgreep in Tsjecho-Slowakije en de terechtstelling van onze communistische strijdmakkers.

De "partisanen van de vrede" protesteren niet tegen de verwoestende oorlogsbeproeving van de Sowjet-Unie

Zij zijn alleen bekommerd voor de aanhoudende achteruitgang van hun eigen partij, vakbeweging en pers. De ~~communis~~ Stalinistische vakbond zag zijn ledental in vier jaar tijds gehalveerd van 80.000 tot 40.000 leden. Het volksdagblad "De Waarheid" daalde in amper vijf jaar van 400.000 naar 100.000 abonnés. De verkiezingsaanhang van de C.P.N. en hun ledental verminderden de laatste jaren zeer diepgaand.

Het ~~was~~ is de dood in de pot

Kameraden, jullie moeten de heren uit de pot halen; jullie energie moet worden geëxploiteerd

Laat je geen zand voor de ogen strooien, de feiten zijn onomstoterbaar!

voor de macht van een vrije maatschappij en

Het vredesoffer van de Stalinisten lijkt als twee druppels water op de beruchte Komintern-vredessmoorlel van ~~vroeger~~.
Denk aan de Antwerpse sovjet-olie van Mussolini!

~~Laat de heren hun smerige zaakjes zelf opknappen en zelf proberen de vuiligheid communistisch de kop uit de kapitaal te trekken.~~

Arbeiders in de kaken,

Jullie hebben ook in het verleden meermalen ~~een of meer~~ lijk op een ongezonde zaak te lappen.
Laat je gezien ook thans niet de diepe wateren.

Elk offer van deze zaak ~~[illegible]~~ te koste van de ware vrede ~~[illegible]~~

Dit doet geen aanslag op het gezond verstand, op jeuglie zelfrespect, op de eigenwaarde van ~~een~~ fatsoenlijke en ongehuwelijke werkers.

17-12-57
aos/80017

3

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN.
FA. 1041/69

's-Gravenhage, 16 Februari 1950

GEHEIM - PERSOONLIJK.

Hierbij doe ik Uwer Excellentie ~~UHoogedelgestrenge~~ toekomen een puntsgewijze samenvatting van de conclusies, genomen in de op 15 Februari 1950 in het Ministerie van Algemene Zaken gehouden bespreking.

Enkele aanvullende beslissingen zijn genomen na afloop van deze vergadering; deze zijn bij de desbetreffende punten aangegeven.

DE SECRETARIS-GENERAAL
van het
Ministerie van Algemene Zaken ,

AAN :
Mr.Dr.A.A.van Rhijn
Mr.F.R.Mijnlieff
Jhr.Mr.Dr.L.H.K.C.van Asch van Wijck
Generaal-Majoor J.D.Schepers
Schout bij Nacht F.Stam
de heer W.R.van der Ben
Mr.L.Einthoven.

bijlage B0017

GEHEIM.

Conclusies van de vergadering op 15 Februari 1950, gehouden in het Ministerie van Algemene Zaken onder voorzitterschap van Mr.C.L.W.Fock, betreffende eventueel te verwachten moeilijkheden bij de lossing van M.A.P.-goederen.

1. Alle maatregelen en voorbereidingen voor het geval van complicaties bij de lossing der te verwachten Amerikaanse wapenzendingen worden volledig op de achtergrond gehouden ; elke publiciteit dienaangaande en elke zichtbaarheid daarvan dient te worden vermeden.

2. Mr.Mijnlieff zal ten deze contact opnemen met de Burgemeesters van Amsterdam en Rotterdam door tussenkomst van de Commissarissen der Koningin, teneinde reeds thans een goede samenwerking ook met de Procureurs-Generaal te verzekeren. In zijn schrijven zal worden opgenomen, dat, wanneer de situatie zulks zou vereisen, in uitzonderings- en spoedgevallen, de Commissarissen der Koningin, de Burgemeesters en de Procureurs-Generaal zich rechtstreeks tot Mr.Fock kunnen wenden wanneer een onmiddellijke beslissing van de Regering vereist wordt. (Dit laatste na afloop van de vergadering aldus beslist).

3. Jhr.Mr.van Asch van Wijck zal zich met een aansluitend schrijven wenden tot de betrokken Procureurs-Generaal.

4. Het Directoraat-Generaal voor Scheepvaart zal contact opnemen met het Ministerie van Oorlog, eventueel ook met het Ministerie van Marine, ter regeling van de verrekening van soldijen (en eventuele toeslagen daarop) met de cargadoors voor het geval, dat tot lossing door militairen zou moeten worden overgegaan.

5. Mr.Mijnlieff zal een nader onderzoek instellen naar de berichten inzake geldinzameling onder het personeel van de Gemeentesecretarie te Amsterdam (Bevolkingsregister) ten behoeve van eventuele stakers.

rechtstreeks NC.Adam?

6. In verband met het beperkte aantal troepen, dat na het huiswaarts zenden van de lichting 1949 II beschikbaar zal zijn, zal door het Ministerie van Marine worden nagegaan in hoeverre de Mariniers te Rotterdam bij de te nemen maatregelen kunnen worden ingeschakeld.

HB reeds inlichtingen gegeven?

7. Mr.Einthoven zal de te zijner kennis komende gegevens, betreffende de verdere ontwikkeling der situatie, doen toekomen aan het Departement van Sociale Zaken (Mr.Dr.A.A.van Rhijn). (Na afloop van de vergadering beslist).

8. Alle ter vergadering vertegenwoordigde departementen zullen Mr.Fock volledig op de hoogte houden van het verloop van zaken in verband met deze kwestie, alsmede vooroverleg met hem plegen ten aanzien van eventueel te nemen maatregelen.

9. Het Directoraat-Generaal voor Scheepvaart zal zorgdragen voor :

a. berichtgeving inzake de verscheping: data, naam van de schepen, agenten, loshavens, hoeveelheden en soort van lading ;
b. het tijdig tevoren verkrijgen van stuwplannen, indien mogelijk.

10. ...

10. Het Ministerie van Oorlog treft voorbereidingen voor het eventueel lossen van de lading door militairen, alsmede voor eventuele militaire bijstand aan de politie. Daarbij zal worden nagegaan in hoeverre het nodig en mogelijk is de Mariniers te Rotterdam in te schakelen (zie punt 6). Deze voorbereidingen zullen geen zichtbaar karakter dragen.

11. De Legervoorlichtingsdienst neemt reeds contact op met de hoofdredacties der bona fide dagbladpers ter beperking van de berichtgeving in dit opzicht. In het bijzonder zal geen melding van verschepingen en scheepsnamen moeten worden gemaakt; t.z.t. wanneer het materieel zijn eindbestemming zal hebben bereikt, kan aan de pers gelegenheid tot bezichtiging en publiciteit worden gegeven, voorzover daartegen uit andere hoofde geen bezwaar bestaat. (Het Ministerie van Oorlog zal dit laatste nog nader overwegen; bij Marine bestaat hiertegen n.l. bezwaar).

12. Wat betreft de berichtgeving van de overeenkomstige moeilijkheden of incidenten in het buitenland, zal door Mr.Fock in overleg met de betrokken voorlichtingsdiensten worden nagegaan in hoeverre daartoe een vertrouwelijke persconferentie zou kunnen dienen en zo ja, op welk tijdstip. Alternatief is een aanvullende mededeling van de Legervoorlichtingsdienst aan de hoofdredacties der bona fide dagbladpers.

13. Het contact met werkgevers- en werknemersorganisaties zal worden onderhouden door het Ministerie van Sociale Zaken met dien verstande, dat Mr.Dr.van Rhijn aan deze organisaties zal mededelen, dat de Regering Mr.Fock heeft aangewezen als coördinator voor de verschillende te treffen voorzieningen en dat zij zich desgewenst of zo nodig ook rechtstreeks tot hem kunnen wenden . (Na afloop van de vergadering beslist).

14. Het vertrek van de eerste zending (token-shipment) uit Amerika kan in de tweede helft van Maart worden verwacht.

16 Februari 1950.

Typ: 3
Coll:3, 8.

Notitie voor H KB

No.: 25

Hierbij het verslag van het onderhoud van H BVD met Minister Joekes op 8-2-50 ter nadere bespreking op 11-2-50.

KA, 10-2-50.

Verslag van onderhoud met Minister Mr.A.M.Joekes, in aanwezigheid van Mr.Dr.A.A.van Rhijn, Staatssecretaris van Sociale Zaken, gehouden op 8 Februari 1950.

In opdracht van de Minister-President, die ik hieroover tevoren had geraadpleegd, besprak ik met Minister Joekes de wenselijkheid van het vormen van een team onder leiding van Sociale Zaken met als leden een vertegenwoordiger van de werkgevers in het havenbedrijf in Rotterdam, b.v. Mr.Hummel, Voorzitter van de Scheepvaartvereniging Rotterdam-Zuid, en, als vertegenwoordiger van de werknemers, Smeding, Voorzitter van de Bond van Socialistische Transportarbeiders.

Ik deelde mede, dat de Minister-President het uiteraard het beste vond met alle denkbare middelen een staking te voorkomen en dat tengevolge van dit team-work maatregelen van propagandistische aard zouden kunnen worden getroffen, welke een tegenwicht tegen de actie van communistische zijde, zouden vormen.

De B.V.D., zo deelde ik mede, beschikt over uitstekende "inside information", die zou kunnen helpen de propaganda op de juiste wijze te voeren, doch wij zijn slechts bereid om deze inlichtingen te verstrekken aan dit team, waarbij dan onzerzijds zekere condities zouden worden gesteld teneinde de bron te beveiligen.

Minister Joekes ging met dit voorstel geheel accoord. De Heer Van Rhijn werd aangewezen namens Sociale Zaken en Maandag, 13 dezer zal de eerste bijeenkomst van dit team in mijn bijzijn plaats vinden.

Aangezien het mij niet mogelijk is - zeker niet wanneer de zaak gaat dringen - om mij persoonlijk met deze zaak blijvend bezig te houden, moet er iemand van onze dienst worden aangewezen, die over alle gegevens beschikt en weet te onderscheiden tussen hetgeen wèl en hetgeen niet openbaar mag worden en ook weet te beslissen over de tijdstippen waarop dit het geval mag zijn. Daar noch Gerbrands, noch Neervoort voor dit contact in aanmerking komen op grond van hun bijzondere positie in de dienst, blijft m.i. alleen De Meyer over, die bovendien het voordeel heeft Rotterdam grondig te kennen en die tevens kan zorgen voor het contact met ID-Rotterdam, welke nl. ook over eigen inlichtingenbronnen beschikt.

Ik wil tenslotte hier nog aan toevoegen, dat mijn bespreking uitsluitend gold "policy making", dus niet de kwestie van handhaving van openbare orde en rust, welke uiteraard besproken moet worden met de Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam en eventueel de Burgemeester en waarbij ook de Minister van Binnenlandse Zaken dient te worden ingeschakeld, terwijl, zoals bekend, de Regering heeft beslist, dat het lossen van de schepen zo nodig door het leger zal moeten geschieden.

Hoofd BVD.

Mr. v. Oorlog

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No.: KAX 78677

's-Gravenhage, 2 Februari 1950.
Javastraat 68.

UITGEBOCKT

GEHEIM STRIKT PERSOONLIJK

Beste Wim,

Ik ben zeer onder de indruk van je a.s. vertrek juist op dit ogenblik.

De vraag waarvoor we ons gesteld zien is n.l. deze: hoe kunnen we met behulp van mijn inlichtingen in gezamenlijk overleg een staking voorkomen. Daartoe ben jij nodig plus Hummel en Smeding om dit spel op de juiste wijze te spelen.

Indien we het geheel in handen van de, eigenlijk gezegd, militairen geven, dan zullen deze de neiging hebben om hun mouwen op te stropen en te zeggen: Laat ze maar opkomen, we zullen die boten wel lossen!
Ze maken er een soort van oefening van.

Dit is geen bokspartij maar een schaakspel en met wie moet ik dat nu spelen? Voor de internationale reputatie van ons land zal het oneindig veel beter zijn, indien wij kans zien om de lossing op normale wijze te doen plaats hebben, dan dat we onze biceps opzetten.

Wat zou je er van zeggen, indien we samen alsnog met Joekes of Drees gingen praten, om althans het voorspel (tot aan de eventuele staking) buiten handen van oorlog te houden, indien jij tenminste naar Indië toe gaat.

Hartelijke groeten,

t.a.t.

AAN Zijne Excellentie
Mr. W.H. Fockema Andreae
Staats-Secretaris van Oorlog
te
's-GRAVENHAGE.